ATEITIS

1955 M.
GEGUŽIS, NR. 5

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1955 METAI NR. 5

GEGUŽIS—MAY

☆

VYR. REDAKTORIUS — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS — J. Baužys, G. Botyrius, Kun. J. Petrėnas, D. Vebeliūnaitė.

ADMINISTRATORIUS — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 WILLOUGHBY AVENUE, BROOKLYN 21, N. Y., U. S. A.

Prenumerata metams $5.00 pagal U. S. dol. kursą.

Garbės prenumerata metams $10.00. Atskiro numerio kaina 50c.

☆

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association

"Ateitis",

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription $5.00 per year. Single copy 50c.

*

Entered as second-class matter at the post office at Brooklyn, New York, March 31, 1950 under the Act of March 3, 1897.

TURINYS

T. Viktoras Gidžiūnas, OFM — Marija Lietuvoje 97
Dalia Prikockytė — Marijai (eil.) 98
Alfa Sušinskas — Motina mokytoja ir įkvėpėja 100
Stasė Zubrickienė — Motina (eil.) 100
Alė Rūta — Pasaka apie gražiausią gėlę (radijo vaizdelis saunimui) 102
Kun. V. Martinkus — Vado asmenybė 105
Antanas L. Kazlas — Mėlynplaukė naktis, žmogaus kelionė (eil.) 106
Kęstutis Keblinskas — Mūsų intelektualinis lygis — pavojaus skambutis 107
E. Buračaitė — Rytas (eil.) 109
Bern. Brazdžionis — Amžinai gyvi 110
M. Lermontov — Angelas (eil.) 110
Georg Trakl — Žiemos vakaras (eil.) 110
Zigmas Gėlė — Draugams (eil.) 112
Edm. Steponaitis — Kad aš turėčiau 112

SPORTAS

Kęstutis Čerkeliūnas — Praeities puslapius sklaidant 113

DARBAI IR ŽMONĖS

Jonas Petrėnas — Atviras laiškas kun. V. Martinkui 114
Pastabos, pastabėlės 115
Moksleivių stovyklos 116
Kun. V. Dabušis — Lietuvių bendruomenė 117
SAS Baruose 116

PLAČIAME PASAULYJE 118

KREIVOS ŠYPSENOS 120

Viršelio 1 psl. — Pavasario žiedai

Viršelio vinjetė dail. T. Valiaus

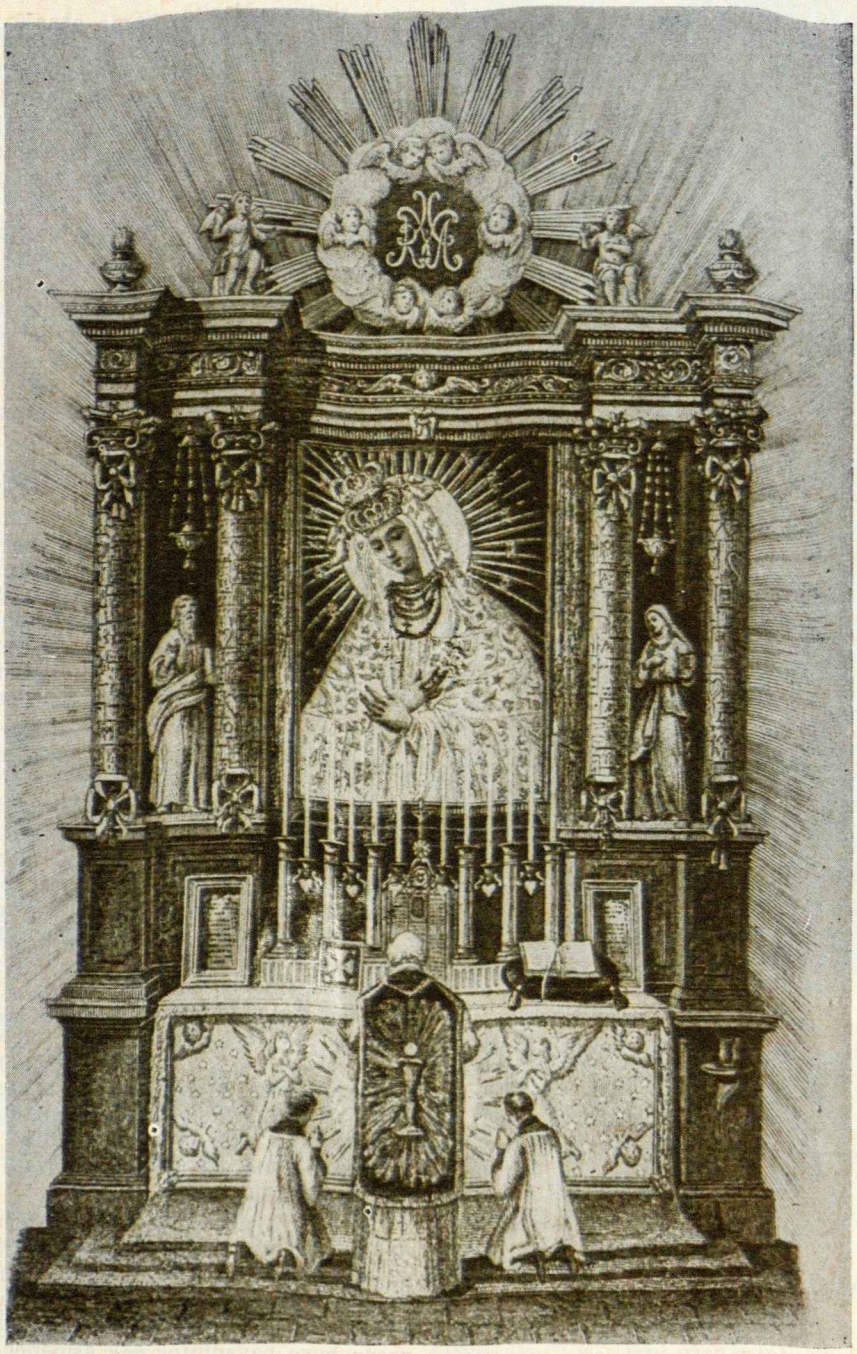

Aušros Vartų koplyčia 19 amžiuje, vario raižinys.

MARIJA LIETUVOJE

T. VIKTORAS GIDŽIŪNAS, O. F. M.

Prieš Vytauto ir Jogailos krikštą

Kai lietuvių kilmės giminės, gyvenusios Pabaltyje, dar iki 13 a. laikėsi gamtos kulto, tai 1230 m. Prūsijoje įsikūrusieji kryžiuočiai vadinosi Marijos Mergelės ordinu. Užkariaudami mūsų brolius prūsus ir latvius, jie kūrė pilis, pavadindami jas Marijos vardu: Marianburgu, Mariansverderiu ir panašiai. Pati užkariautoji Prūsija vadinosi Marijos Mergelės ordino žemė. Livonija gi 1215 m. Laterano susirinkime buvo pavadinta Marijos žeme.

Kai Lietuvą vokiečių ordinui imperatorius padovanojo, dėl to ir popiežiaus legatas Vilhelmas Modenietis, tvarkydamas Livonijos vyskupijas, į bažnytinę Rygos prtvinciją įjungė Lietuvą. Tuo būdu Lietuva kartu su Latvija pagal aną Laterano sprendimą galėjo vadintis Marijos žeme. Tai įvyko nemaloniose mūsų tautos istorijos aplinkybėse, bet ir šitokiu būdu Lietuva, gavusi Marijos žemės vardą, jį garbingai iki šiai dienai nešioja. Vokiečių gi ir Livonijos ordinai, tapę Liuterio sekėjais, to vardo išsižadėjo ir net visai atmetė Marijos kultą.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Vytautui Didžiajam dovanotas Marijos paveikslas. Visą laiką kabėjo Vilniaus katedroje šalia didžiojo altoriaus.

DALIA PRIKOCKYTĖ

MARIJAI

Tu taip toli ir... taip arti žėri,
Tu laimės šypsena galinga žemės sūkury.
Ir šaltos žvaigždės mėlynuos skliautuos,
Ir žemė Tave garbint niekad nenustos.

Tu kvapas kiekvienos žibuoklės pakelėj;
Tu ašara mažos laukų gėlės...
Migloj ir krintančiam vandens laše esi
Kaip spindinti žvaigždė, kaip pasaka graži...

Krykštavime mažučio kūdikio Tave girdžiu. —
Ir liūdesy nuvargusių širdžių
Tu viltį, meilę, laimę vėl kuri...
Tu taip toli ir... taip arti žėri...

Į Lietuvą Marijos vardą atnešė ne tik ginkluoti kryžiuočiai, bet ir tikri misijonieriai: pranciškonai ir domininkonai. Jie, būdami tikinčiųjų valdovų pas Lietuvos kunigaikščius pasiuntiniai, Mindaugo krikšto dalyviai, rygiečių su Vyteniu sąjungos įkvėpėjai ir kiek vėliau svetimtaučių katalikų kapelionai Vilniuje, įžengę į tamsiuosius Lietuvos miškus, pirmieji kalbėjo: "Sveika Marija".

Nėra abejonės, kad Vytenio įkurtame pranciškonų vienuolyne ir bažnyčioje Naugarduke buvo pakabinti ir pirmieji Marijos paveikslai, nes pranciškonai negalėjo apsieiti be savo ordino globėjos, kurią jie jau tada garbino, kaip nekaltai Pradėtąją. Gaila, kad ši bažnyčia ir vienuolynas iš neapykantos lietuviams Vokiečių ordint buvo sudeginta. Jei vienuolynas būtų išlikęs, gal šiandieną ten būtų seniausia Marijos šventovė Lietuvoje.

Gedimino dvare gyveno domininkonai ir pranciškonai. Jie buvo jo patarėjai ir sekretoriai. Ar gi rožančiaus dievotumo platintojai domininkonai, anuomet sunkias pareigas kunigaikščio dvare eidami, nebus Lietuvoje sukalbėję pirmąjį rožančių? Argi domininkonų bažnyčioje Vilniuje ir pranciškonų bažnyčiose Vilniuje ir Naugarduke paties Gedimino 1323 m. statytose, galėjo nebūti Marijos altorių? Juk Vilniuje Gedimino statytoji bažnyčia pranciškonams ir iki šių dienų tebenešioja Smėlio Marijos vardą.

Vytauto ir Jogailos Marijai statytos bažnyčios

Kai Mindaugui žuvus Lietuva antrą kartą priėmė Kristaus mokslą, tai ji jau buvo Marijos žemė ir joje esanti tuo laiku vienintelė pranciškonų bažnyčia Vilniuje buvo skirta Marijos garbei. Jogaila, įvesdamas katalikų tikėjimą ir įkurdamas vyskupiją, savo dokumente sako kad jis Visagalio Dievo, **Mergelės Marijos** ir visų šventųjų,, ypatingai šv. Stanislovo ir Ladislovo, garbei pastatė Vilniuje katedrą. Vytautas ir Jogaila, įvesdami krikščionybę, patys ir jų didikai pastatė nemažą bažnyčių, iš kurių šiose vietose esančios nešiojo Marijos vardą, Veliuonoje, Kaune, Gardine, Kernavėje, Dubingiuose, Eišiškėse, Darsūniškyje, Merkinėje ir Maišiogaloje. Visos suminėtos bažnyčios turėjo Marijos dangun ėmimo titulą. Trakų bažnyčia buvo pavadinta Marijos aplankymo, o Breslaujos — Marijos gimimo.

Pažvelgę į ano meto Lietuvos vienuolynų (po Gedimino, domininkonams išnykus, teliko tik vieni pranciškonai) bažnyčių titulus matome, kad be minėtos Gedimino statytos Smėlio Marijos ir Vytauto statytos Kaune dangun ėmimo bažnyčių, tuo pačiu vardu buvo pavadintos dar Ašmenos ir Pinsko pranciškonų bažnyčios. Vadinasi, keturios iš septynių turimų pranciškonų bažnyčių buvo skirtos Marijos garbei. Minėtose vietose Marijos vardu vadinosi ir patys vienuolynai.

Kodėl toks didelis skaičius bažnyčių paskirta Marijai neofitų krašte. Prof. Z. Ivinskis mano, kad tuo buvo norima pasauliui parodyti, jog lietuviai nemažesni Marijos garbintojai už kryžiuočius. Pastebėtina taip gi, kad kryžiuočiams vis labiau tolstant nuo Dievo Motinos, lietuvio širdis vis labiau ją pamilo.

Marijos kulto plitimas Lietuvoje

Bažnyčios, skirtos Marijos garbei, jų titulų šventės kėlė pamaldumą į Dievo Motina tikinčiųjų tarpe. Netrukus Marijos kultui plėsti ir palaikyti atsirado ir pastovesnių veiksnių. 1430 m. prie Vilniaus parapijos bažnyčios buvo įkurta brolija, kuri įsipareigojo giedoti 10 **"Tėve mūsų"** ir **"Sveika Marija"**. Tai vra reikšmingas įvykis, nes jis buvo tarsi pradžia vėliau Marijos

garbei pradėto giedoti **rožančiaus** ir **valandų.** Ši Marijos garbinimo forma ir iki mūsų dienų labai miela lietuvio širdžiai.

Dievo Motinos kultui plisti padėjo ir paveikslai. Seniausias, mums žinomas Marijos paveikslas, pagal padavimą, rišamas su Vytauto asmeniu. Tas paveikslas dabar yra Vilniaus katedroje. Šį paveikslą Vytautui dovanojo Bizantijos imperatorius Manuelis II Paleologas. Spėjama, kad iš tų pačių laikų yra ir Trakų Marijos ir Asos vienuolyno Dievo Motinos paveikslai.

Ypatingai išgarsėjo šv. Mergelės Marijos paveikslas Trakuose. Jo aplankyti ir Dievo Motinos pagalbos prašyti marų ir epidemijų laikais vilniečiai ruošdavo dideles procesijas. Tūkstančiai žmonių ėjo 28 km., kas septyni kilometrai vis sustodami išklausyti jėzuitų sakomų pamokslų.

Stebuklais garsus ir senas Krekenavos Madonos paveikslas, kur plaukdavo iš seno maldininkų minios. Jis įkvėpė mūsų poetą Maironį sukurti apie šią šventovę puikų eilėraštį.

Liuteronas Mažvydas pateikia žinią, kad šv. Mergelės kultas Šiluvoje jau buvo žinomas pirmoje 16 a. pusėje, nes ten į Marijos atlaidus nesulaikomi bėgo jo protestantiškai parapijai prirašyti Ragainės lietuviai, nors paties stebuklingojo paveikslo kilmė mums ir nežinoma.

Nuveikus protestantizmą, iškilo visa eilė naujų Marijos šventovių iš kurių žymiausios: Žemaičių Kalvarija, Aušros Vartai, Pažaislis, Kryžiai, Labanoras, Pivašiūnai ir k.

Marijos kultą platinti daugiausia prisidėjo vienuolijos. Domininkonai skleidė rožančių ir kūrė Rožančiaus brolijas. Jie išgarsino Mariją savo vienuolynų bažnyčiose: Seinuose, Kazokiškyje, Vasiliškėje ir kitur. Su pranciškonų pastangomis reikia sieti šv. Mergelės paveikslas Vilniaus šv. Kryžiaus ir šv. Mykolo bažnyčiose, Tytuvėnuose, Gelvopyse ir kitur. Savo įnašą davė karmelitai, augustinijonai, jėzuitai ir marijonai.

Iš penkmetinių Lietuvos vyskupų pranešimų prof. Z. Ivinskis Vatikano archyve išskaitė, kad 17 a. visose parapijose jau buvo Rožančiaus ir kitos Marijos brolijos. Jėzuitas Jaknavičius buvo parašęs toms brolijoms įstatus.

Turime įdomių žinių ir apie Nekalto Prasidėjimo brolijas dar prieš 300 m. prieš Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimą. Lietuvos ir Lenkijos valdovas Vladislovas Vaza norėjo savo valdomuose kraštuose įkurti Nekaltai Pradėtosios Marijos arkibroliją. Pop. Urbonas VIII davė leidimą, bet, senatui pasipriešinus, brolija nebuvo įkurta. Vėliau Lietuvos ir Lenkijos bernardinai Klemenso XII leidimu 18 a. įkūrė Nekalto Prasidėjimo broliją.

Augustinijonai įkūrė šv. Mergelės Marijos paguodos broliją. Karmelitai išplatino nesiliaujančios pagelbos škaplierius ir Marijos įvesdinimo šventėje įvedė prigijusią žvakių dieną. Jėzuitai gi kūrė Marijos sodalicijas. Pačios liaudies dievdirbiai, Marijos meilės įkvėpti, išdrožinėjo Marijos, ypač Skausmingosios Motinos, stovyklėles ir puošė jomis savo sodus ir tėvynės laukų pakeles.

Marijos kultas klestėjo ir nepriklausomoje Lietuvoje, ir mūsų išeivijoje. Tremtyje esą Lietuvos vyskupai 1951 m. gegužės 13 dieną Lietuvą paaukojo Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Fatimos sąjūdis ir visi tikintieji Marijos Metais įrodė meilę savosios žemės Motinai.

Klesti jis ir pavergtoje tėvynėje, nes ir ten kiekvieną gegužės mėnesį mūsų mažieji tautos didvyriai renka pavasario gėles, jomis puošia Marijos paveikslus ir meldžiasi už tėvynės prisikėlimą ir laisvę.

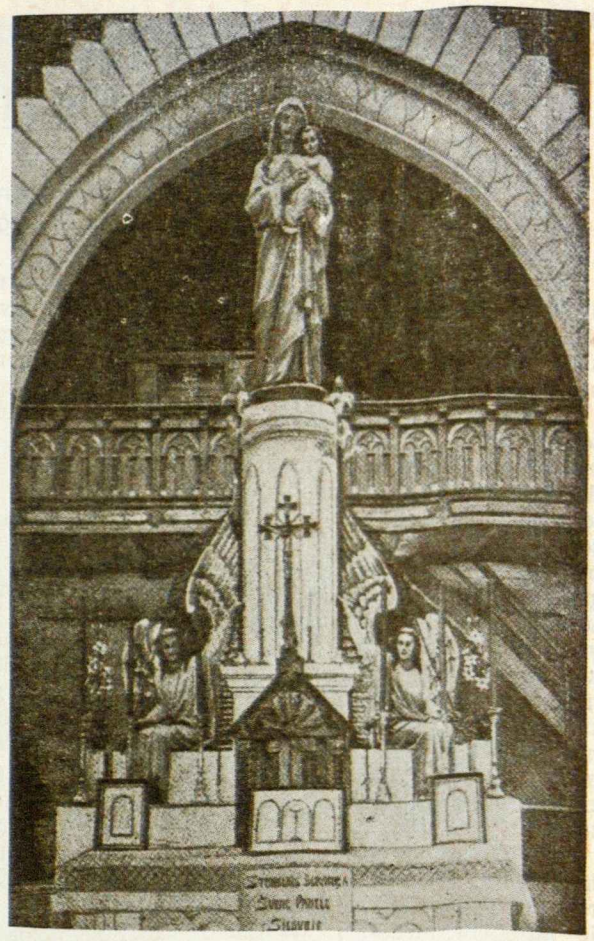

Šiluva. Altorius ant to akmens, ant kurio 17 a. pasirodė Marija.

Stebuklinga Dievo Motina Krekenavoje.

ALFA SUŠINSKAS

MOTINA — MOKYTOJA IR ĮKVĖPĖJA

Gera motina yra vaiko laimės pagrindas.

Kiekviena motina savo vaikui dvejopai atrodo: vienaip jo vaikystėje bei jaunystėje, ir kitaip tada, kada jis pats jau yra subrendęs ir užaugęs žmogus.

Vaikystėje bei jaunystėje vaikas seka motiną ir ją myli negalvodamas, instinktyviai; šiuo metu jis dar nesugeba jos analizuoti ir ją idealizuoja tokią, kokia ji yra. Dėl to kiekvienam mažam vaikui jo motina yra pati geriausioji bei gražiausioji motina pasaulyje. Šitoks mažo vaiko santykis su motina yra natūralus reiškinys, ir jei vaikas čia kitaip elgtųsi, būtų nebenatūralu ir nebenormalu: savo motinos nemylįs vaikas yra kuo nors nenormalus, nes normalus vaikas myli motiną kūdikiškąja meile, kuri yra pasitikinti, trūkumų nematanti ir absoliuti.

Ir subrendęs, užaugęs vaikas myli motiną. Tačiau ši jo meilė skiriasi nuo vaikystėje bei kūdikystėje turėtosios meilės. Į užaugusio vaiko meilę motinai jau įeina supratimas, ir čia motina išryškėja ne vien kaip motina, bet ir kaip žmogus, turįs savyje gerąją, tobulėjančią pusę ir netobulėjančią. Užaugęs vaikas tai palaipsniui pastebi ir sužino. Tačiau jo meilė motinai dėl to nesumažėja, tik ji iš vaikiškosios formos pereina į protingąją, subrendusiąją formą. Vaikystėje ir jaunystėje vaikas myli motiną, jos netobulosios pusės nepastebėdamas, o savo vėlyvesniame užaugusio žmogaus gyvenime jis myli ją, matydamas ir jos trūkumus bei netobulumus, kuriems jis nepritaria ir kuriais jis stengiasi nesekti. Užaugęs vaikas myli motiną kaip motiną, kaip savo gimdytoją, nors kaip žmogus ji gali jam ir neatrodyti tobula. Subrendęs žmogus turi turėti teisingas pažiūras į savo motiną ir niekuomet nepamiršti, kad jis yra jos vaikas, o ji — jo motina.

Angeliškosios savybės

Natūralu, kad užaugę vaikai nesistengia ieškoti savo motinoje blogųjų savybių, o matydami apie jas kitiems nešneka. Įgimta ir natūrali vaiko meilė visada stengiasi atleisti motinai jos netobulumus ir džiaugiasi bei didžiuojasi jos gerosiomis savybėmis.

Kiekviena motina apsčiai turi gerųjų, sakytume, angeliškųjų savybių, kuriomis ji auklėja, moko ir įkvėpia vaiką nuo jo kūdikystės iki subrendimo, o dažnai ir per visą jo gyvenimą iki savo gyvos galvos.

Motinos meilė vaikui yra ypatingai būdinga jos savybė. Motina myli savo vaiką mažą ir užaugusį, sveiką ir ligotą, gerą ir blogą, net žmonių kaltinamą ir pasmerktą. Jis yra jai visada mielas, ir ji trokšta nuolat būti kartu su juo.

Iš motiniškosios meilės kyla nuolatinis motinos rūpinimasis savo vaiku, mažyčiu ar užaugusiu. Šis motiniškasis rūpestingumas pačiam vaikui kartais atrodo perdėtas ir nereikalingas. Gal ir yra jis kaikada nereikalingas, bet motina negali nesirūpinti savo vaiku, nes jis yra jos širdies dalis ir jos žemiškasis turtas.

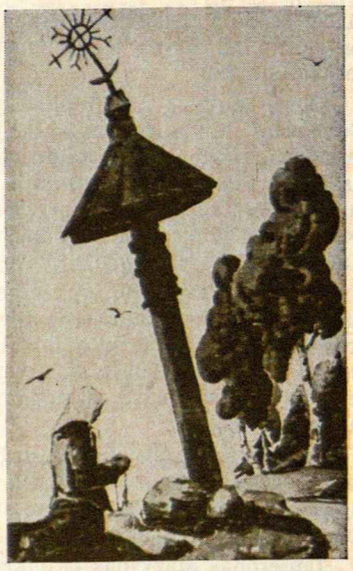

Dail. J. Kaminskas — Motinos malda

Motiniškoji meilė ir motiniškasis rūpestingumas sukuria motinoje pasiaukojimo dvasią. Motinos pasiaukojimas vaikui neturi sau lygaus kitokio pasiaukojimo, žinoma, išskyrus religinį žmogaus pasiaukojimą Dievui. Jos pasiaukojimas yra nuolatinis ir visuotinis, apimąs vaiko gyvenimo smulkmenas ir pačias didžiąsias jo problemas, o nekartą prireikus pasireiškiąs net motiniškuoju heroizmu.

Motina yra pirmoji vaiko mokytoja ir įkvėpėja ryžtis dideliems ir kilniems darbams. Dažnai ji net nesijaučia esanti savo vaiko pagrindinė gyvenimo mokytoja ir jo kilniųjų darbų įkvėpėja: čia ji veikia motiniškuoju instinktu, siekiančiu vaiko laimės, kuri yra jos vienintelis žemiškasis tikslas. Žymiųjų ir kilniųjų žmogaus darbų užuomazga dažniausiai yra susijusi su jo motina: su jos kada nors tartu žodžiu, parodytu pavyzdžiu, elgesiu, su jos sugestyviu įkvėpimu...

Kiek nukrypstant nuo temos, šia proga tenka pabrėžti svarbumą mergaičių auklėjimo bei auklėjimosi, kuris yra komplikuotesnis ir subtilesnis, negu berniukų auklėjimas bei auklėjimasis. Dabarties mergaitės yra rytojaus motinos, kurios turės naująją žmonių kartą mokyti ir įkvėpti didiesiems gyvenimo uždaviniams tinkamai ir garbingai atlikti.

Kiekviena motina turi daug savitų, angeliškų savybių, kurias pastebi ir supranta tik jau subrendęs jos vaikas. Motinos gerosios savybės sušvinta ypatinga šviesa ypač tada, kai ji nebegali būti šalia savo vaiko, kai ji jo širdyje tėra tik šventas atsiminimas...

STASĖ ZUBRICKIENĖ

MOTINA

Matau aš tavo veidą žieduose gegužio,
Ir lėtą eiseną gyvai širdy jaučiu.
Dar skamba ausyse lopšinės aidas,
Ir tavo lūpų šnabždėsį tarsi dabar girdžiu.

O mama, tu gėlė nevystančioji mano.
Tu man šviesa tamsių dienų sukūryje!
Šiandien visus žemės žiedus kloju tau po kojų,—
Gyva tu amžinai manojoj širdyje...

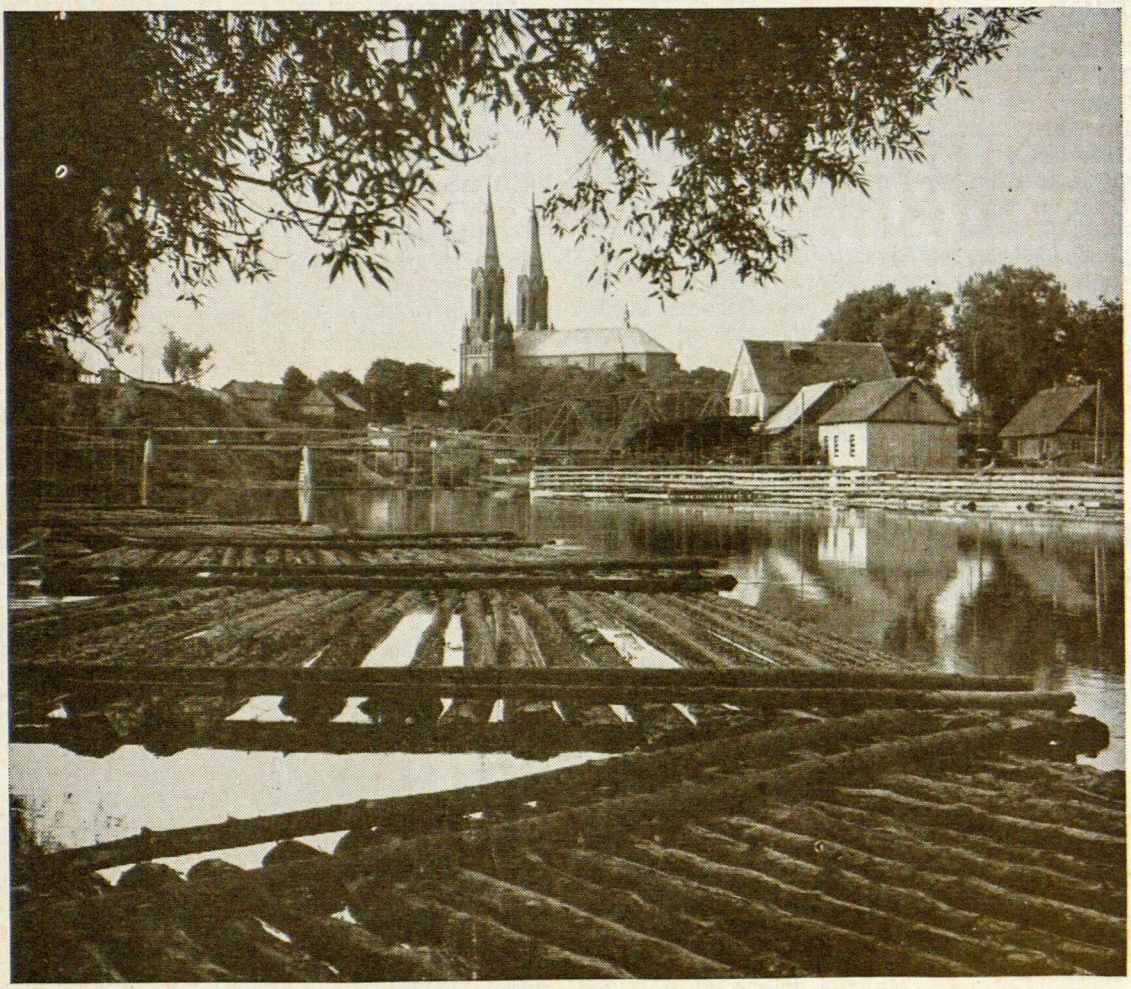

Sieliai šventosios upėje ties Anykščiais. Nuotr. V. Augustino

Motina—šviečiantysis kelrodis

Apie nenormalumus motinų gyvenime nėra ko kalbėti ir dėl jų ne mums jas teisti: tokiais atvejais verčiau stengtis jas suprasti. Jei ir yra vadinamų negerųjų motinų, tai ir iš jų norint galima daug ko pasimokyti...

Normaliu atveju kiekviena motina yra savo vaikui šviečiantysis gyvenimo kelrodis, kurio kryptimi bekeliaudamas jis našiai ir garbingai atlieka žemiškąją kelionę.

Vaikams, jauniems ir užaugusiems, motina yra lemiamoji įkvėpėja bei patarėja painiose gyvenimo kryžkelėse; ji, net mirusi, motiniškąja meile palaiko stipriuosius ir į tiesų kelią sugrąžina nuklydusiuosius vaikus; jos pasiaukojimas duoda jiems neišsenkančios stiprybės eiti kietu pareigos keliu, įveikti pačius sunkiuosius darbus ir net pasiekti matomo ar nematomo heroizmo aukštumas... Šitokių pavyzdžių pilna aplink mus ir mumyse pačiuose: dažnas iš mūsų esame gyvasis savo motinos veiksmingosios meilės paveikslas... Nors truputį pasidairykime aplinkui ir pažvelkime į save...

...Jos vyras mirė prieš keliolika metų, palikdamas ją su keturiais mažais vaikučiais. Alkdama ir sunkiai dirbdama, ji pati viena savo mažuosius užaugino ir į mokslus išleido.

Dabar jie visi yra garbingi žmonės, pasižymi ypatingu darbštumu, tvarkingumu ir turi sveikas, altruistiškas pažiūras į gyvenimą, kuris jiems neatrodo tik lengvas, pramoginis žaidimas: jie žino, kokias aukas sudėjo jų motina, kol jie patapo tuo, kuo jie yra. Jų motina yra jų didžioji įkvėpėja ir stiprintoja.

...O šis yra kilęs iš paprastos darbininko šeimos ir yra baigęs Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. Nesant darbo vietoje, jo tėvas buvo priverstas sunkiai uždarbiauti čia vienur, čia kitur, turėdamas gyventi toli nuo šeimos.

Gimnazijos mokslą mūsų kalbamasis pradėjo neturėdamas batų, nes nebuvo iš ko jų nupirkti: pirmaisiais mokslo metais jis avėjo vyžomis... Tačiau šis vyžotasis gimnazistas, nekartą alkanas ir prasčiausiais drabužiais devėdamas, per aštuonerius gimnazijos metus skynė klasę po klasės pirmuoju, pasižymėdamas dideliu darbštumu ir neišsenkamu kantrumu.

Kas jį įkvėpė ir kas jo dvasią palaikė, kas buvo toji šviesa, kuri jam švietė ir jį traukė į priekį per visas sunkiąsias vargo kliūtis?.. Ta jėga ir šviesa buvo jo motina. Ji kas savaitė ant savo pečių pėsčiomis 17 kilomentrų vilkdavo jam maišelį skurdaus maisto ir skalbinių... Jis jautriai pergyveno jos darbštumą, pasiaukojimą, jos meilę jam: jo akyse ji buvo motina herojė, ir jis norėjo būti jos vertas. Ir buvo...

Šiandien, nebeturėdamas jos prie savęs, jis nešiojosi ją savo širdyje, stengdamasis savo gyvenimu būti jos heroiškosios meilės, kuri iš jos tryško jam ir kitiems šeimos vaikams.

Motina yra kilnioji vaiko mokytoja ir įkvėpėja, šviesusis jo gyvenimo kelrodis. Ir tokios yra ne vien garsiosios, istorinės motinos, bet kiekviena — ir pati nežymioji motina, težinoma tik pačiam vaikui.

VEIKĖJAI:

1. Vaikas-berniukas-jaunuolis-žmogus.
2. Motina.
3. Tėvas.
4. Draugai-vaikai: berniukai 1,2 ir 3; mergaitės 1,3,3.
5. Mokytojas.
6. Gėlės, medžiai.
7. Gėlės, medžiai.
7. Mergaitė.
8. Suaugę draugai: 1, 2, 3 ir 4.
9. Išminčiai: 1, 2 ir 3; knygos: 1, 2, 3 ir 4.
10. Motinos širdis—gėlė.
11. Pasakotojas.

VAIDINTOJAI:

1. Berniukas ar vyras vaidina 1. ir dalį 4., 6, 8 ir 9
2. Berniukas ar vyras vaidina 3. ir dalį 4. 6., 8. ir 9.
3. Berniukas ar vyras vaidina 5. ir dalį 4., 6., 8 ir 9.
4. Mergaitė ar moteris vaidina 2. ir dalį 4,6,8 ir 9.
5. Mergaitė ar moteris vaidina 7. ir dalį 4, 6, 8 ir 9.
6. Mergaitė ar moteris vaidina 11. ir dalį 4, 6, 8 ir 9.

Vaizdelis prasideda muzika, geriausia — lopšinės motyvais, arba veikėjų niūniuojama "Ar prisimeni namelį", "Tu mano motinele" ar panašia daina — mormorando. Bet kurioj vaizdelio vietoj gali būti irgi įpinta atitinkamos muzikos.

ALĖ RŪTA

PASAKA APIE GRAŽIAUSIĄ GĖLĘ

(Radijo vaizdelis jaunimui)

PASAKOTOJAS:

Toli, labai toli, tokiam krašte, kuris vadinasi Lietuva, gyveno mažas vaikutis. Jam buvo gera tėvų namuose, šilta ir miela, kaip katinėliui prieš saulę. Jeigu ir nebuvo kurią dieną labai skanaus maisto, tai motutė taip virė ir kepė, taip valgant galvelę paglostė, kad vaikelis valgė skaniau negu karaliai, geriausių virėjų pagamintus, saldžiausius ir puošniausiuose induose sudėtus, valgius. Jeigu ir buvo kada šaltos žiemos dienos, jei trobelę išpūsdavo vėjai, tai motutė taip priglausdavo ir tokias pasakas pasakodavo arba daineles dainuodavo, kad pasidarydavo šilta, daug šilčiau kaip turtuoliams gerai prikūrentuose kambariuose. Vaikas buvo laimingas, bet smalsus ir neramuolis.

Vaikas: Mama, o kam yra vėjas?

Motina: Tai kaip gi ve vėjo, vaikeli! Reikalingas jis, labai reikalingas.

Vaikas: O kam jis reikalingas?

Motina: Nagi, kad malūnus suktų, kad žemę pradžiovintų pavasarį, šitoks būna purvas!

Vaikas: O kam žemė reikalinga?

Motina: Žemė? Nagi, ji maistą mums duoda! Žemėn sėjam javus, sodinam daržoves, bulves...

Vaikas: Ką dar sėja žemėn, mamute?

Motina: (Susijuokia) Tu gi ir užklausinėsi mane, sūneli! Ką dar sėjam? Nagi, darželiuose gėles...

Vaikas: O kam yra gėlė?

Motina: Pakvėpinti, pasidžiaugti, pasigėrėti, vaikeli, kam gi ji daugiau!

Vaikas: O katra gėlė gražiausia?

Motina: Katra gražiausia? Smalsuoli tu mano!

Pasakotojas: Klausinėjo vaikas visokių dalykų ir tėvelį, bet labiausiai jam rūpėjo žinoti, kokia gėlė yra gražiausia ir geriausia.

Vaikas: O kas yra rugiai, tėveli?

Tėvas: Tai toks javas, ant kurio mūsų duonelė auga. Užauga stiebai, paskui susikrauna varpos, paskui žydi, o tada atsiranda grūdai ir...

Vaikas: Ar tas javas yra gėlė?

Tėvas: Eik, eik, kur tau jis bus gėlė! Jis naudingas, duoną mums duoda, o gėlė — tik...

Vaikas: O kuri gėlė yra gražiausia, tėveli?

Tėvas: (Nekantriai) Et, kai užaugsi, ir sužinosi! Gana čia tau klausinėti!

Pasakotojas: Bet vaikas nerimo. Jis žaidė ir bėgiojo, kaip kiti vaikai, tačiau klausinėti nesiliovė. Kai motina neturėdavo laiko, o tėvas pristigdavo kantrybės arba nemokėjo atsakyti, jis klausinėdavo draugus.

Vaikas: O kam šviečia saulė?

Berniukas 1: Kad mums šilta būtų.

Berniukas 2: Kad būtų šviesu vaikams žaisti.

Mergaitė 1: Kad gėlytės žydėtų.

Vaikas: O kam reikalingos gėlės?

Mergaitė 2: Taigi kad turėtumėm ką nusiskinti!

Mergaitė 3: Kad kvepėtų mums pro langą iš darželio. Ir kad vainikėlį ant galvos nusipilnti galėtumėm!

Vaikas: O katros gėlės gražiausios?

Berniukas 3: Katros gražiausios? — Kur be spyglių, kad skinant nebadytų!

Mergaitė 1: Negi! Jis klausia, kurios gražiausios!

Visi vaikai: (Padrikai) Gražiausios? Kurios gražiausios? Visos gėlės gražios. Gražiausios?

Berniukas 1: O kam tau reikia gražiausios? Koks tu juokingas, kad taip klausinėji!

Visi vaikai: Cha, cha! Juokingas jis! Juokingas! Vis klausinėja! Cha, cha, cha!

Pasakotojas: Vaikutis liūdnas nueidavo nuo besijuokiančių draugų. Bet augo jis, augo ir klausimai. Kai buvo nebemažas berniukas ir lankė mokyklą, klausinėdavo mokytoją.

Berniukas: Mokytojau, o ar kitose šalyse yra taip pat, kaip ir pas mus?

Mokytojas: Ha, koks čia klausimas! Tai priklauso, reiškia, kokia šalis. Yra, reiškia, šalių, kurios, reiškia, mažai skiriasi nuo mūsosios, bet, reiškia, yra...

Berniukas: O kokie kraštai skirtingi nuo mūsų—

Mokytojas: O, daugelis skirtingų, reiškia, daugelis! Už vandenynų, reiškia, kiti pasauliai, reiškia...

Berniukas: Ar tenai gražiau negu pas mus?

Mokytojas: Yra šalių, kur gražiau, reiškia, o yra, kur... Bet tu mėgsti klausinėti? Reiškia...

Pasakotojas: Kai motina ir stengdamasi nebepajėgė atsakyti į savo berniuko klausimus, o mokytojas pykdavo, kad ja mgaišina pamokos laiką, berniukas dar labiau nerimo. Jis atsiskirdavo nuo visų vienas, išeidavo į gamtą ir mąstydavo. Ir dažnai jis kalbėdavosi su medžiais, su gėlėm.

Berniukas: (Girdisi medžių ošimas) Gal jūs į mano klausimus atsakysit, medeliai?

Medžiai: Šššš... Atsakysim... Atsakysim...

Berniukas: Kam jūs augat, kam žaliuojat?

Medžiai: Šššš... Kam mes augam.... Kam žaliuojam? (Dusliai, tarytum aidas).

Berniukas: Kodėl neatsakot, a?

Medžiai: Neatsakom..., Šššš... A—a.. Šššš...

Berniukas: Gėlės, būkit mano draugės! Atsakykit gražiai ko aš krausiu.

Gėlės: (Per viena kitą, skardžiais, linksmais balseliais) Būsim! Atsakysim! Būsim tavo draugės, berniuk, tik nemindyk mūsų, neskink!

Berniukas: Man vis įdomu, kuri iš jūsų gražiausia?

Gėlės: (Per viena kitą kalba ir šaukia) Aš gražiausia! Aš geriausia! Aš — rožė! Aš — žibuoklė! Rugiagėlė! Žvangutis! Lelija! Aš — jurginas! Nelįsk, ne tu! Aš, berniuk, aš, aš, aš!.. (Baigiasi chaotišku triukšmu).

Pasakotojas: Laikas bėgo greitai, ir berniukas išaugo į jaunuolį. Verkė motina, jos ašaros lietumi lijo, bet sūnus išėjo iš namų ir paskui paliko savo kraštą. Jis norėjo atrasti, kas atsakytų į jo klausimus, norėjo atrasti, kas geriausia pasauly, ir kas gražiausia, ir ar yra kuriame nors krašte tokia gėlė, kurios kvepėjimui ir žiedo spalvoms neprilygtų joks kitas žiedas. Neperkalbėjo motina pasilikti, tai tik palaimino iškeliaujantį kryžium ir prašė — maldavo sugrįžti. Jaunuolis gi taip skubėjo išvykti ir toksai smalsus buvo, ką pamatys ir išgirs kitose vietose ir šalyse, kad nebematė motinos ašarų nei rūpesčiu raukšlėto jos veido.

Plačiame pasauly jis kartą susitiko mergaitę, gražią ir malonią, jauną ir nuostabią. Kaip gi jos nemylėti, jeigu tokia gera atrodė, jeigu jaunuolį saldžiais žodeliais kalbino?

Mergaitė: O, tu mano brangiausias! Dėl tavęs jūras perplaukčiau, ugnį perbrisčiau, dėl tavęs visko atsižadėčiau!

Jaunuolis: Tu — mano geriausia! Tu — gražiausia gėlė!

Pasakotojas: Kartojo sau ir jai tuos žodžius jaunuolis, kartojo laimingu balsu. Bet neilgai. Nereikėjo mergaitei nei jūrų perplaukti, nei ugnies perbristi. Užėjo tik maži vargeliai, ir ji pasidarė nebekantri, pikta, ji nebepakentė jaunuolio, kurį buvo žadėjusi mylėti amžinai.

Mergaitė: Tai tu sugriovei man gyvenimą! Tu! (Verkdama, isteriškai) Išnyk iš mano akių! Nebenoriu nieko girdėti apie tave! Tu netikėli! Snaudali! Kiti viskuo apsirūpina, o tu tik svaioti, tiktai klaidžioti su savo klausimais težinai!.. Per tave į vargą įpuoliau! Išnyk! Girdėti apie tave nebenoriu! Tu!

Pasakotojas: Jaunuolis vėl keliavo po pasaulį. Vienišas, liūdnas. Ir sulinkę pečiai jau buvo nebe jaunuolio, o subrendusio žmogaus, kuriam gyvenimas krovė kasdien didesne ir didesne naštą.

Daugelį žmonių jis buvo sutikęs, daugelis jį mėgo ir vėl užmiršo; bet iš savo krašto vis atskrisdavo, nors trumpas ir retas, motinos laiškelis, pavargusia ranka rašytas, ašarom apiplautas. Ne savo vargus motinėlė tenai sudėdavo, o tiktai klausdavo vis, ar jis laimingas — jos sūnus — ir tarp visų eilučių plasnodavo šauksmas: "Grįžk, sūnau!" Bet sūnus dar nebuvo visko pamatęs ir dar nebuvo į savo klausimus atsakymo radęs, todėl į motinos šauksmą neatsiliepė. Motina juk gali palaukti.

Taip keliavo žmogus toliau, kažin ko ieškodamas, kažin ko laukdamas. Nutilo ir motinos laiškeliai. Jam atsirado draugų, jam pasidarė linksmiau gyventi, ir žmogus šitos tylos nepastebėjo. Motina gali laukti arba mirti, tai kas? Toksai gyvenimo paprotys: atsiimti motiną, o duoti vaikui laisvę. Ir laisvė juo malonesnė, kai niekas apie ją neklausinėja ir niekas nebeverkia, per toli tau nuklydus. O žmogus linksminosi su draugais ir darė visokias kvailystes, daug nuodėmių papildė, nedorų darbų prisėjo. Bet atsitiko kartą, kad jis buvo užkluptas didelės nesekmės.

Žmogus: Padėkit, draugai! Maldauju!

Draugai: 1. Gaila. Aš čia nieko negaliu.

Draugas: 2. Pats įbridai, pats ir išbrisk.

Draugas 3. Esu labai užimtas.

Draugas: 4. Mes ne tiek labai buvom ir pažįstami. Atsiprašau.

Žmogus: O, jūs visi buvot su manim prie mano vaišių stalo! Jūs įrodinėjot didelę savo draugystę! Jūs šypsojotės man! Vadinot mane geriausiu draugu! O dabar?

Pasakotojas: Dabar, kai žmogų prispaudė nelaimės ir vargas, visi jį paliko. Tada, iš skausmo, jis prisiminė motiną. Jautė ją taip aiškiai, lyg čia pat, greta jo, motina būtų, lyg jį glostytų ir ramintų. Žmogus atsiminė visus motinos pamokymus, pradėjo vėl dorai gyventi, sunkiai dirbti, nebesidėjo su gerais draugais, ir jo reikalai pasitaisė. Jis vėl buvo sveikas, turtingas ir beveik linksmas. Tiktai klausimai jo nepaliko, o dar labiau kankino. Jis klaidžiojo iš vietos į vietą, jieškojo išminčių ir klausinėjo:

Žmogus: Kam aš gyvenu?

Išminčius 1: Kad pažintum skausmą.

Išminčius 2: Kad po mirties susivienytum su Dievu.

Išminčius 3: Kad patirtum visus kartumus ir paragautum visų saldybių.

Pasakotojas: Atsakinėjo jam išminčiai, kiekvienas kitaip, savotiškai, kartais jam nesuprantamai. Žmogus vistiek nerimo ir kreipėsi į knygas, į storas, senas, per visą gyvenimą žmonių rašytas.

Žmogus: Knygos, mano gerosios draugės, atsakykit į klausimus, nuraminkit mane, aš jus prašau, jus maldauju!

Pasakotojas: Ir ėmė kalbėti jam knygos: (Knygos kalba dusliai, beveik pašnibždom. Protarpiais girdisi verčiamų lapų braškėjimas.)

Knyga 1: Aš tik pasakoju apie keliones po tolimus, neregėtus kraštus ir sukeliu troškimą keliauti.

Knyga 2: Aš parodau žmonių nuodėmes taip, kad skaitytojas jomis gėrėtųsi, ir pats nuodėmėse gyventų. (Dusliai susijuokia) Man patinka suklaidinti žmones. Ir velnias man už tai užmoka.

Knyga 3: Aš mokau tiesos, bet ne visi mane supranta ir ne visi manęs klauso.

Knyga 4: Aš žinau daug, bet ne viską... Ne viską, ne viską...

Pasakotojas: Žmogus skaitė ir skaitė knygas, klausė ir klausė jų, bet ne į visus klausimus knygos atsakydavo, tik sukeldavo dar didesnį nerimą, dar karštesnį norą žinoti ir dar tamsesnį ilgesį. O niekas žmogui taip ir negalėjo atsakyti, kuri gėlė pasauly gražiausia ir kuri geriausia. Jis net nusišypsojo, prisiminęs tą savo klausimą, nuolat kartotą vaikystėj. Nusi-

Ateitininkų Federacijos Valdyba: pirmoje eilėje iš kairės: M. Galdikienė, Tėv. V. Gidžiūnas, OFM,—Dvasios Vadas, S. Sužiedėlis — Federacijos Vadas, prel. J. Balkūnas, dr. V. Viliamas; antroje eilėje iš kairės: J. Baužys, kun. V. Dabušis — Generalinis Sekretorius, P. Jurkus, Z. Kungys.

Nuotr. V. Maželio

šypsojo prisiminęs pačią vaikystę, ir užėjo jam didelis noras grįžti į tuos takus, kuriais mažas bėgiojo ir kurie jam dabar švietė gražiausiomis spalvomis. Nors daugelį įdomių vietų žmogus buvo apkeliavęs, dabar jau pasenęs ir sulinkęs, bet atsiliepė tolimu aidu motinos "sugrįžk". Ir jis dabar panorėjo grįžti į savo gimtinę, į mažus gimtuosius namelius, į mielą šalį, vedinamą Lietuva. Jis grįžo. Neberado savo brangių žmonių. Ir jo išbėgioti takeliai buvo pasikeitę: kaikurie užaugę, kiti ašaromis išplauti, o kiti — kapais užpilti. Žmogus vaikščiojo liūdnas, nes nebegalėjo net savo motinos kapo atrasti: tiek daug buvo supilta naujų kapų, žmogus vaikščiojo susirūpinęs, pats į tuos kapus palinkęs, vaikščiojo be nerimo, net visus klausimus užmiršęs, tik į gimtą žemę įsižiūrėjęs, tik trokšdamas atrasti ir nors kartą aplankyti vieną mažą žemės kupstelį — savo motinos kapą. Juk ji vis maldavo sūnų sugrįžti, ir štai — jis grįžo.

Taip beklajodamas gimtinės takeliais, žmogus kažką pamatė ir staiga sustojo.

Žmogus: (Seno žmogaus balsu) Kokia graži gėlė! Tokios dar niekur nemačiau. Kokios paprastos, bet įdomios spalvos! Tokios skaisčios, tokios tyros! Ir ant lapelių, kaip deimantai, žiba rasos lašeliai. Vieni krinta žemėn, ir vis atsiranda nauji. Lyg verktų gėlė? O kaip ji kvepia, kaip kvepia! (Jis uosto, giliai įkvepia). Kaip gaivina mane tos gėlės kvapas! Tarytum, nukrinta nuo pečių senatvės našta, tarytum, gyja visos buvusios sielos žaizdos, visi klausimai atsiskleidžia... visi atsakymai aiškėja... Stebuklinga gėlė, juk tu esi gražiausia pasauly! Gražesnės niekur nemačiau, tolimiausiuose kraštuose neužtikau. Kas tu? Koks tavo vardas?

Pasakotojas: Ir pasigirdo žmogui nuo žemės, iš tarp gėlės lapelių, tylus balsas. Jis pasilenkė. Gėlė prakalbėjo:

Gėlė: Aš — tavo motinos širdis. Laukiau tavęs sugrįžtant, sūnau, ilgėjaus dienas ir naktis, nesulaukiau gyva būdama, tada mano širdis iš kapo gėle pražydėjo ir laukė, laukė... (Vis tyliau kalba) Ir sulaukė... Grįžai, sūnau. Ačiū. Dabar pailsėsiu...

Pasakotojas: Žmogus parpuolė ant kelių ir verkė taip, kaip nebuvo verkęs nei kūdikystėj. Iš skausmo ir iš džiaugsmo verkdamas, jis kartojo:

Žmogus: O, mama! Tu — geriausioji pasauly! Mama! Tavo širdis — gražiausia gėlė! Mama, mama!

Gėlė: (Šnibžda) Sūnau... Grįžai... Ačiū, sūnau...

(Vaizdelis baigiasi Br. Budriūno "Šauksmu", ar kita daina, ar kokia atitinkama muzika.)

VADO ASMENYBĖ

KUN. V. MARTINKUS

Žmonės iš prigimties linksta būti vadovaujami. Pvz. šeimoms vadovauja tėvai, įvairios gentys turi savo vadus ir jų klauso taikos ir karo metu. Vadų reikšmė ypač išryškėja didesniuose žmonių susibūrimuose, bendruomenėse: draugijose, organizacijose, politiniuose sambūriuose, valstybėse ir k. Čia gerų ar blogų vadų ranka labai gerai juntama: jie arba veda jiems pavestas bendruomenes į gerbūvį, asmeninio ir socialinio žmonių gyvenimo klestėjimą, arba sukelia jas maištingoms revoliucijoms, karams, žudynėms ir sunykimui.

Gerų ar blogų vadų įtaka labai ryški ir organizaciniame gyvenime. Ji opi ir ateitininkams, pasiryžusiems savąją veiklą palenkti tokiam aukštam uždaviniui — "Visa atnaujinti Kristuje". Geri, atsidėję, ryžtingi, veiklūs, sumanūs vadai ateitininkišką veiklą arba pagyvina, padaro ją veiksmingą, žydinčią konkrečiais darbais, veikliomis idėjomis, planais, arba veda ją skurdaus nykimo ir merdėjimo keliu.

Šioje vietoje ir išpuola pagvildenti klausimą apie vado asmenybę, jos ugdymą ateitininkiškai veiklai vesti ir ją stiprinti. Koks yra katalikiškojo vado charakteris ir kaip tinkamiau jį išugdyti visuomeniniam darbui?

Vadas — charakterio žmogus

Žodis "charakteris" yra graikų kalbos kilmės ir reiškia instrumentą, kurį skulptorius vartoja įrėžti ar įdeginti medžiagai, iš kurios kalamas kūrinys. Kai šį žodį taikome asmeniui, galvojame apie jo asmens privalumus, įbrėžtus jo dvasioje, kurie padeda jį atskirti nuo kitų asmenų.

Kalbėdami apie krikščioniškąjį charakterį, galime pasakyti, kad jis yra pastovus nusiteikimas vykdyti gyvenime krikščioniškuosius principus. Tokio charakterio žmogus elgiasi pagal žodžius: "Palik prie savo įsitikinimo ir užlaikyk kalbą vieną ir visada tą pačią" (Sir. 5, 12).

Tvirtu krikščioniškuoju charakteriu pirmiausia ir turi pasižymėti vadas, nusiteikęs pastoviai ir kietai kovoti už tiesą ir krikščioniškuosius idealus. Jis gerai žino, kad šioje kovoje jam tinka vartoti tiktai dvasiniai ginklai, apkalti meile, tiesumu, džentelmeniškumu, artimo supratimu ir aukos dvasia. Žinoma, kartais šie ginklai tik labai lėtu žingsniu atneša pergalę, bet krikščioniškasis vadas tikras, kad Kristaus tiesa yra didi ir ji nugalės.

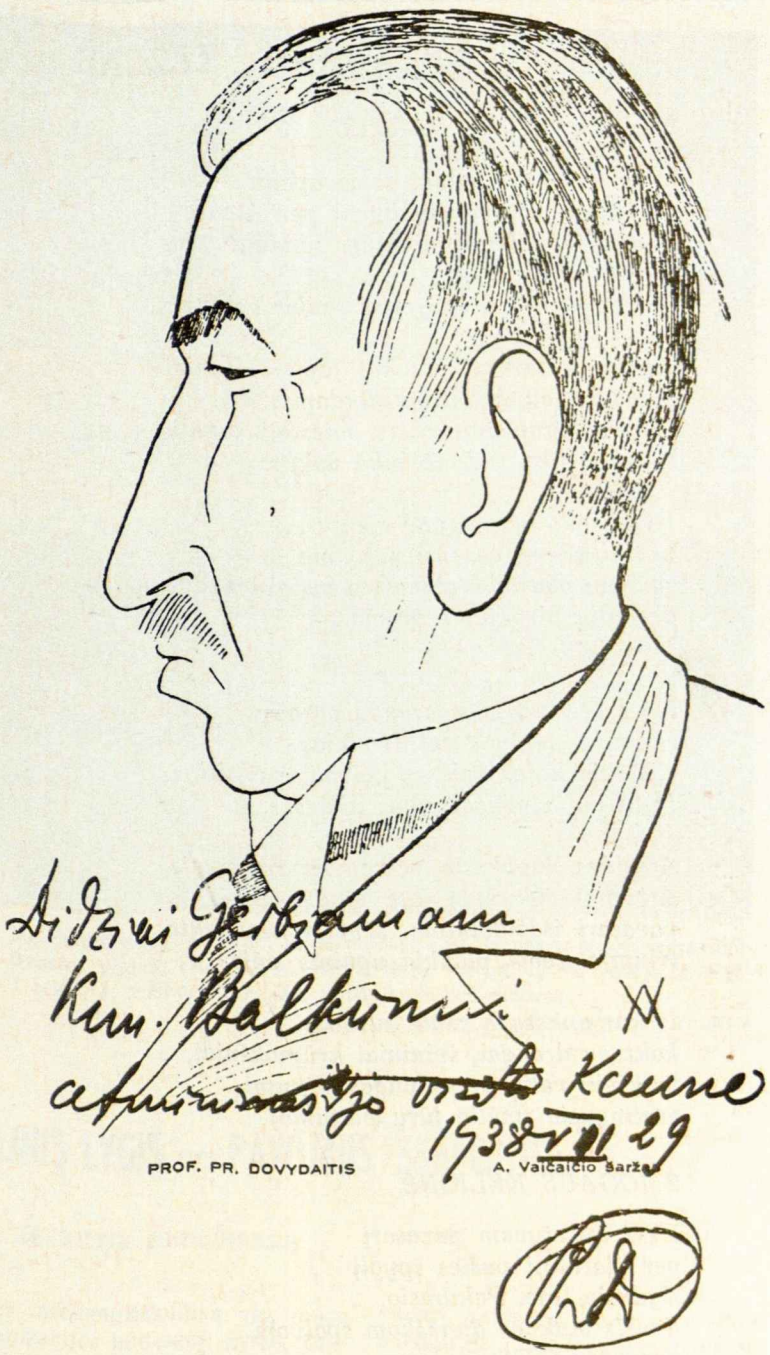

Prof. Pr. Dovydaičio saržas, piештas A. Vaičaičio, iš 1936 m. gruodžio mėn. Ateities viršelio. Numeris paties prof. Pr. Dovydaičio ranka dedikuotas prel. J. Balkūnui jo atsilankymo Lietuvoje proga. Apačioj sutrumpinti "P. D." inicialai.

Šitoji, tačiau, pergalės viltis negali krikščioniškojo vado užliuliuoti, kad jisai nuleistų rankas, išsižadėtų kieto darbo, aukos, atsidavimo, idealistinio pasiaukojimo. Užtikrintoji pergalė jį įpareigoja ir užtikrinto bei atsakingo darbo veiklai, kitaip visa jo veikla pavirstų laukimu keptų balandžių atskrendant patiems į burną.

Vadas, kuris patsai spinduliuoja krikščioniškųjų principų kietumu ir tvirtu jų išpažinimu gyvenimo tikrovėje, vidinės jėgos yra kaitinamas ir žadinamas nešti juos į konkrečią aplinkumą, kad žmonės juos priimtų, pamiltų ir pagal juos vestų savo asmeninį ar visuomeninį gyvenimą. Idealo meilė čia suliepsnoja apaštališkuoju užsidegimu eiti, dirbti, kovoti ir vargti, kad tik Kristaus tiesa žėruotų ir kaitintų visų širdis.

Krikščioniškojo charakterio tvir-

ANTANAS L. KAZLAS

MĖLYNPLAUKĖ NAKTIS...

TIES tašančiu kalnų uolas upeliu,
skardžiai skambančiu lyg ir per Alaušą
rogėms lekiant piršliuosna besidaužančiu
[varpeliu,
miršta dienos džiaugsmas saulės spindulys...

Švelniais, tartum pasakos fėjos žingsniais,
tamsiai mėlyną satiną vilkdama,
pokylio drabužio kraštu miestelius paliesdama,
tyliai slenka mėlynplaukė naktis

Į Colorado kalnų ragų slėnius,
pavargusiems atodūsį nešdama,
dangaus platumos alabastro žvaigždes uždegdama,
drebulių virpėjimo lydima.

* * *

Prieš svetingąją smaragdo pušaitę
žilaragis slėnių karalius elnias
sulenkia kojas nakties poilsiui pašlaitėje.
Ir su juo užmiega nykus liūdesys,

Atbridęs duobkasio velkamais žingsniais
Arizonos dykumon, kur vėlyvam
pavasarį išdžiovintom, šėmom neatsiekto
triumfo upėm plaukia ugninis vėjas...

Ir kur ankstyvą saulę sutinka
kaktusų draugai, švininiai krūmokšniai,
laukinių vakarų neužaugos-liliputai,
sustingusio smėlio jūrų platumoj.

ŽMOGAUS KELIONĖ

LYG ankstyvam pavasarį
per platininį pušies spyglį
slydusio lašo. Pakibusio.
Saulės laukuos dieviškom spalvom
pražydusio. Tik neilgam...
krintant iki kilmės vietos
tyliosios žemės.

tumas ir yra tasai pagrindas, ant kurio statoma vado asmenybė. Juo šie pamatai pilnesni ir tvirtesni, juo vado visuomeninė veikla sekmingesnė ir vaisingesnė.

Moraliniai ir psichologiniai privalumai

"Žodžiai uždega, pavyzdžiai patraukia" — sako senųjų išmintis. Ji paliečia ir kiekvieną vadą, pasiryžusį kitus vesti tiesos ir dorinio kilnumo gyveniman. Istorija paliudija, kad kartais ir mažesnių įgimtų ar įsigytų privalumų žmonės, kurie savo darbą dirbo kilnios, doros, mylinčios širdies vedami, kalnus nuvertė ir susilaukė daugybės šalininkų ar sekėjų. Čia pergalę jiems atnešė dorinis asmens kilnumas ir taurumas.

Be to, vadas turi pasižymėti eile psichologinių ypatybių, kurios visuomeninį darbą palengvina ar jį padaro sėkmingesnį. Štai keletas svarbesnių:

1. Vadas imponuoja sumanumu, greita orientacija, padedančia jam susivokti įvairiuose atvejuose. Kaip šakotas ir platus visuomeninis darbas ir skirtingos jo aplinkybės, taip plati ir šakota turi būti vado orientacija, sumanumas, mokąs į viską sumaniai ir tinkamai atsiliepti.

2. Vadas yra linksmo būdo, sąmojingas, sugebąs patraukti žmones. Pav. kun. Jonas Bosko, patrauklusis jaunimo auklėtojas, mokėjo gražiai prie savęs pririšti vaikus ar suaugusius įdomiomis išdaigomis, linksmais pasakojimais, istorijomis, o po to atverdavo jiems ir gilias gyvenimo tiesas.

3. Pažinti minios psichologiją. Visuomenininkas negali nesidomėti minios psichologija, jos nusiteikimais ir reagavimu, kai jisai su ja susitiks ir dėstys jai savo idėjas. Kitaip būtų aklas ėjimas į girią, pilną nepažįstamų medžių.

4. Vadas yra tvarkingos išorės žmogus. Ūgis, grožis, turtingumas čia nėra esminiai dalykai. Pvz. Vokietijos katalikų "kulturkampfo" metu stambus, geležinės valios Bismarkas kovojo su Vinhorstu, kuris buvo mažo ūgio ir išorniai nepatrauklus. Kartą jis pajuokė Vinhorstą, kad jis galįs jį įsidėti savo kišenėn. Vinhorstas tada jam atšovęs: "Tuomet tavo, Bismarkai, kišenė būtų protingesnė už galvą".

5. Matyti, domėtis, "sirgti" visuomeniniais reikalais. Vadas mato palaidą, neorganizuotą, jokių idėjų ar siekimų neturintį jaunimą. Jis tol nerimsta, tol negali naktimis sumerkti akių, kol nenukala konkrečių planų ir priemonių laimėti šiuos jaunuolius, atvesti juos savos organizacijos gyveniman, kad ir jie žėruotų tomis pačiomis idėjomis, kurias jisai išpažįsta ir kuriomis gyvena.

Asmuo, kuris yra abejingas bet kokiam žmonių laimėjimui, kuriam nerūpi kitų dorinis gyvenimas, kuris "neserga" jokiom reformom ir nesiekia kilnesnio, doresnio visuomeninio gyvenimo sutvarkymo, toksai tegu niekuomet nesiima vado pareigų ar neina visuomeninio darbo dirbti. Vadas yra amžinas nenuorama už kilnesnį, gražesnį gyvenimą. Gal kartais kitiems jo darbai atrodo kova su vėjo malūnais, bet gi dar blogiau tuomet, kai žmonių dvasiniame gyvenime jokie malūnėliai nebesisuka ir visus užvaldo karališka ramybė...

6. Kiekvienas visuomenininkas, ypač darbo pradžioje, sugeba stebėti ir mokytis iš kitų, tame darbe jau daugiau patyrusių. Savo ambiciją, puikybę, gėdą ar nejaukumą jisai moka palenkti aukštesniems darbams, kaip šv. Ignacas Loyola sakydavo: "Viską aukoti didesnei Dievo garbei". Jo žodžiai tinka ir kiekvienam vadui ateitininkui, siekiančiam ir dirbančiam — "Visa atnaujinti Kristuje".

MAS Centro Valdyba; iš kairės į dešinę: V. Palubinskas — pirm., L. Ieśmantaitė — II sekr., V. Kasperavičiūtė — II vicepirm., kun. A. Sušinskas — Dvasios Vadas; stovi — A. Valaitytė — mergaičių sk. vedėja, J. Vyšniauskas — I vicepirm., A. Barzdukas — I sekr., J. Puškorius — ižd. ir užsienio sk. vadovas.

Nuotr. V. Valaičio

MŪSŲ INTELEKTUALINIS LYGIS — PAVOJAUS SKAMBUTIS

KĘSTUTIS KEBLINSKAS

Inteligentiškumas yra tasai mūsų ideologijos principas, kurio dėka mes turime pagrindo egzistuoti greta kitų katalikiškos akcijos organizacijų ir kuris mus išskiria iš plačiosios katalikų visuomenės. Likusieji keturi principai yra bendri visiems lietuviams katalikams, o inteligentiškumo pabrėžimas rodo, kad mes, ateitininkai, kaip aukštojo mokslo siekiantis jaunimas, turime kitokius uždavinius negu mūsų broliai, kurie dėl susidėjusių aplinkybių ar skirtingt pašaukimo išeina gyveniman vien gimnazijas baigę. Tiesa, visi kovojame už krikščionybės idealus, tačiau mūsų, ateitininkų, kova vyksta kitame lauke — intelektualinėje bendruomenėje. Apaštalaujame visi, tačiau mūsasis yra intelektualinis apaštalavimas, mūsų vartojamos priemonės — mokslas ir aukštas išsilavinimas.

Jei inteligentiškumas yra mūsų organizacijos būdingoji žymė, tuomet visai suprantama, kad iš šio principo plaukia uždaviniai yra ypatingai svarbūs. Mums, studentams ateitininkams, šie uždaviniai gali būti suvedami į vieną bendrą kelrodį — ruoštis tapti katalikiškos - lietuviškos visuomenės inteligentais.

Šis ruošimosi uždavinys yra nesunkiai suprantamas, tik kartais pati inteligento sąvoka mumyse yra miglota, suprastinta. Užtai ir pasiruošimas šioj srityj neatrodo jau toks svarbus. Kas gi tad yra inteligentas?

Inteligentais mes dažnai vadiname žmones baigusius aukštąjį mokslą, nes tai labai patogus ir aiškus kriterijus. Tačiau, nors aukštasis mokslas ir yra nepakeičiama inteligento savybė, vien bakalaurato ar magistro laipsnis dar nepadaro žmogaus inteligentu. Prof. Šalkauskis inteligentą apibūdina kaip rinktinį žmogų, kuris sugeba vadovauti plačiajai visuomenei, pasikliaudamas ne privilegija, ne prievarta, bet savo doriniu vertingumu, intelektualiniu išsilavinimu, bei profesiniu kompetetingumu, žodžiu tomis savybėmis, kurios sudaro rinktinio žmogaus autoritetą. Reiškia, **inteligentas yra vadas, kuris savo išsilavinimu ir dvasine kultūra prašoka masę ir vadovauja jai visose gyvenimo srityse,** stengdamasis pakelti jos moralinį ir kultūrinį lygį. Vadovavimas čia suprantamas kiek platesne prasme. Tai nėra vien pirmininko postų užėmimas politinėse ir visuomenėse organizacijose, nes aukšto išsilavinimo žmogus gali vadovauti visuomenei savo mintimis ir be formalių pareigų bei titulų. Inteligentui tad neužtenka būti vien savo profesijos

specialistu, bet reikia turėti gilų kultūrinį išsilavinimą, platų mąstymo akiratį ir tvirtą dorinį subrendimą.

Iš inteligento reikalaujama profesinio kompetetingumo. Jis turi būti neabejotinas savo srities žinovas, nes antraip neturės pasitikėjimo visuomenėje. Neturėdamas pilno profesinio pasiruošimo jis negalės išvystyti savo kuriamosios iniciatyvos, negalės savo srityje padaryti jokių įnašų tautos kultūrai ir civilizacijai. Nors ir turėdamas kitas inteligento savybes, be profesinio kompetetingumo jis bus vien administratorius, o ne kūrėjas, ne vadas ir tuo pačiu ne inteligentas.

Iš inteligento reikalaujama dorinio vertingumo. Inteligentas savo gyvenimu ir darbais negali kompromituoti savo skelbiamo žodžio ir idėjos. Jis turi išvengti savanaudiškumo ir savigarbos visuomeniniame darbe, turi gerbti pozityvias kitų pastangas ir darbus, pasižymėti atvirumu ideologinėj kovoj, intelektualinėj polemikoj nesileisti į asmeniškus, savo visuomeninių bei kultūrinių tikslų siekdamas, naudoti vien moraliai leistinas priemones, visais atvejais atsiriboti nuo melo ir demagogijos.

Iš inteligento reikalaujama aukšto intelektualinio išsilavinimo. Inteligentas yra galvojantis žmogus. Jis neseka aklai kitų žmonių mintis viešąją nuomonę ir minios įpročius. Jis stebi aplinką pats, interpretuoja ją savu protu ir pats susidaro savo pažiūras į visus gyvenimo reiškinius. Jis pažįsta ne tik tą visuomeninio darbo sritį, kurioje pats reiškiasi, bet domisi visais jo bendruomenę ir žmoniją liečiančiais klausimais. Jis puikiai pažįsta pasaulinę ir savo tautos kultūrą, kuria ją tiesioginiai savo profesiniu pašaukimu ir netiesioginiai, remdamas ir domėdamasis savo tautos mokslu, menu, muzika ir literatūra.

Tai trys pagrindinės inteligento žymės. Jos mums, kaip būsimiems inteligentams, yra ypatingai svarbios. Tad pažvelkime kaip mes ruošiamės profesiniam pašaukimui, koks mūsų dorinis vertingumas ir koks mūsų intelektualinis lygis.

Profesiniu pasiruošimu negalime per daug skųstis, nes šio krašto universitetai ypač pabrėžia specijalizacijos svarbą. Užtat minėtas pasiruošimo procesas vyksta savaime. Gal būtų galima pageidauti, kad savo profesinį pašaukimą daugiau pritaikytume lietuviškiems reikalams. Bet ir čia jau nėra taip blogai — matome, kad daugelis mūsų studentų savo diplominiams darbams temas renkasi iš lietuviško gyvenimo ir bendrai stengiasi įgytas žinias bent teoretiškai pritaikyti būsimos Lietuvos sąlygoms.

Daugiau gal būtų galima kalbėti apie dorinio vertingumo ugdymą mumyse. Lavinimasis šioje srityje yra labai menkas, daugumoj grynai teoretinis. Tačiau pats dorinis vertingumas, kiek tai pasireiškia mūsų darbuose savoj organizacijoj ir visuomenėj, nėra pati didžiausia problema. Tiesa, kartais pasitaiko nukrypimų, pasisaviname daug senosios kartos negalavimų šioj srityj; būtų galima kalbėti apie tai plačiau, jei neturėtume labiau sopančių sąnarių savo inteligentiškume.

Ta nemalonioji Achilo kulnis mumyse yra mūsų intelektualinis lygis. Apsidairius aplinkui, tikrai nyku pasidaro, ir nenoroms kyla klausimas: ar tai žmonės, kurie rengiasi tapti inteligentais? Tiesa, minties dykumose matosi ir keletas šviesesnių lopų, bet iš organizacijos, kurios tikslas yra ruošti žmones inteligentais - visuomenės vadais, norisi daugiau.

Pirmiausiai **mums trūksta savarankiško galvojimo** ir galvojimo iš viso. Gyvendami aplinkoj, kur sensacija ir malonumų vaikymasis nustumia protavimą į užkulisius, mes nejučiom užsikrečiam tą nesveika negalvojimo nuotaika. Gyvename šią diena ir jos įvykiais, jieškome, kad tie įvykiai neštų mums naudą ar malonumą, bet visiškai išjungiame savo protą ,nejieškome tų įvykių prasmės ir tiklo. Tačiau visai be galvojimo negalima apseiti, o galvoti, konstruktyviai mastyti yra sunku. Užtat mes aklai priimame kitų mintis ir kartojame jas kaip papūgos. Mūsų sąjungoje yra būrelis žmonių, kurie savo išsilavinimu prašoka kitus. Jų mintimis ir jų galvojimu remiasi beveik visas mūsų darbas. Laimė, kad turime bent keletą galvojančių žmonių, bet bėda, kad mes likusieji savo mintimis neprisidedame prie kuriamojo darbo. Mes pilnai pasitikim tuo nedideliu būreliu, manom kad jie viską už mus atgalvos. Užtat ir sekam ir kartojam jų mintis be jokio persvarstymo, be jokio savarankiško galvojimo. Kas jų pasakyta, mums jau yra tiesa. Niekas nereikalauja atmesti viską, ką mūsų vadai siūlo. Anaiptol, jei mes be jokio kompromiso laikysimės savo pačių nuomonės, nežiūrint ar ji rimta ar ne, prielsim prie kito kraštutinumo: atmesti viską, kas ne mano sugalvota ar pasiūlyta. Mūsų iškilesnių narių mintys ir pasiūlymai dažniausiai yra labai rimti, apgalvoti ir vertingi. Kaipo tokius mes juos turime priimti. Tačiau priimti ne aklai, bet viską pergalvojus savo protu, įsitikinus, kad tai iš tikro dėmesio vertas pasiūlymas. Priimti ne dėl to, kad tas ar anas mūsų sąjungos pirmūnas taip pasakė, bet dėl to, kad pats pasiūlymas yra geras, vertas ir naudingas bendram labui.

Galvojimo tuštuma atsiranda dažniausiai ne vien dėl paties tingėjimo galvoti, bet ir dėl išsilavinimo stokos. Jei kuriuo nors klausimu esame menkai informuoti, nebus įmanomas joks konstruktyvus galvojimas ta linkme. Tuomet jau turime priimti kitų žodį ar sprendimą kaip tiesą tuo klausimu. O **išsilavinimo ir žinių stoka visuomeniniuose ir kultūriniuose dalykuose** kyšo pas mus, kap alkūnė pro pratrintą rankovę.

Paimkim kad ir savo lituanistinį išsilavinimą. Egzaminai lietuvių literatūros klausimais Kennebunko stovykltje atidengė baisiai nemalonių dalykų. Jei iki tol tik spėliojome, kad mūsų lituanistinis žinynas menkas, tai po minėtų egzaminų tikrai paaiškėja, kad padėtis yra tiesiog skandalinga. Dauguma minėtuose egzaminuose pasirodė labai blogai. Štai keletas charakteringai graudžių atsakymų: "Nebeužtvenksi upės bėgimo" autorius yra Vincas Kudirka, "Lietuvos tilto atsiminimų" Vaižgantas, Ant. Baranauskas esąs beletristas. "Kazimieras Sapiega" V. Krėvės rašyta. Ir tai atsakymai ne fuksų, bet studentų, kurie patys bando reikštis literatūroje ir, rodos, daugiau turėtų nusimanyti.

Nei kiek negeresnius rezultatus parodė panašūs egzaminai visuomeninio gyvenimo klausimais. 32% nežinojo, kokia buvo Lietuvos valstybės santvarka, 30% tvirtino, kad Lietuvių Rezistencinė Santarvė yra ideologiniai ateitininkams priimtina, 67% nežinojo, kas yra katalikų akcija. Daugelis visai neatsakė į klausimus, kiti patiekė tiesiog absurdiškus atsakymus: cicilikai, bedieviai ir darvinizmas, tai krikščionybei priešingos ideologijos; krikščionys demokratai, frontininkai ir valstybininkai tai laicistinės partijos; kažkas į klausimą apie Lietuvos valstybės santvarką atsakė, kad Lietuva savo santvarkos visai neturėjo. Gal juokingai skamba, bet iš tikro tai nepaprastai liūdnas vaizdas.

Peržiūrėjus minėtus egzaminus, aiškiai matosi, kad dauguma mūsų visai **nesidomime savo visuotinio gyvenimo apraiškomis, neskaitom savo spaudos.** Gal kas atsakys, kad politiniai kivirčai mums nusibodo, jie nieko naujo neneša, ir apie juos nenorim nieko girdėti. Jei taip ir būtų, tiakuo pateisinsime savo nesidomėjimą kultūriniais klausimais? Šioje srityje tikrai daug pozityvaus atliekama, tačiau ir čia

mes neskaitom, nesidomim, neremiam. Neturiu davinių, kiek sąjungos narių skaito ir prenumeruoja "Aidus", vienintelį rimtą mūsų kultūros žurnalą. Pereita SAS valdyba, rodos, skelbė, kad tik 20%. Sutikime, kad 30% šiais metais, bet kur kiti 70% būsimųjų inteligentų? O vien neskaitymu reikalas dar nesibaigia. Neprisipažįstam, kad esam apsileidę, racijonalizuojam, teisindami save. Sakom, kad "Aidai" neįdomūs, kad juose nieko naujo. Sakom, kam tie Maceinos straipsniai, tegul jau ir katalikiškosios pasaulėžiūros klausimais, — mokykloj išeinam Tomą Akvinietį, ir to pilnai užtenka.

Tiek bėdos su "Aidais", o "Aidai" gi dar ne viskas. Kiek iš mūsų skaitė, ar bent matė "Literatūros Lankus", tą naujos minties literatūros žurnalą? Kiek per metus nusiperkame ir perskaitome naujų savo literatūros ir mokslo veikalų? Laimė, kad neturime čia statistikos, nes tada, be abejo, tektų visai nusiminti.

Nesidomėjimas tuo, kas vyksta aplink, yra toks didelis, kad jis apima ir mūsų organizacijos vidaus gyvenimą. Štai pavyzdys iš tų pačių Kennebunko egzaminų, parodantis kaip mūsų nariai žino, kas dedasi jų pačių sąjungoj. 35% nežinojo nei vieno centro valdybos nario, 92% nežinojo, kad leidžiamas anglų kalba biuletenis, 55% nežinojo, kad "Gaudeamus" yra perijodinis SAS leidinys, 67% nežinojo, kas yra At-kų Federacijos generalinis sekretorius.

Dar skaudesnis yra mūsų nenusimanymas savo tikėjimo — teologijos dalykuose. Mes taip **mažai pažįstame savo tikėjimą,** kad nesame pajėgūs atsakyti į tiesioginius ir netiesioginius puolimus, siunčiamus katalikybės adresu. Net mes patys labai dažnai jau kalbame, sprendžiame ir gyvename nukrikščionėjusio pasaulio dvasioje, nes mūsų ketvirto skyriaus religinis mentalitetas nesugeba duoti atsakymą į visas gyvenimo statomas problemas. Laimingesni tie mūsų nariai, kurie lanko katalikiškus universitetus. Ten jie gauna puikų teologinį išsilavinimą, tačiau tų žinių pritaikymas praktiškuose gyvenimo klausimuose, diskutuojant su kairesnių pažiūrų ar mažiau išmanančiais draugais, jiems taip pat ne kaip vyksta. Jie iškloja visą šv. Tomo išmintį tuo klausimu, tačiau praktiškai į pastatytą klausimą neatsako. Arba dar blogiau: iš vis paneigia teologiniu diskusijų reikalą su kitaip manančiais, sakydami, kad jokių ginčų negali būti, — jei jie netiki tuo, ką mes sakom, jie durni, o su durnu negi ginčysiesi. Tokie reiškiniai — savo tikėjimo nepažinimas, nesugebėjimas teologinės teorijos perkelti praktikon ir per didelis išdidumas savo turimom žiniom ir tikėjimu—vargu ar padarys iš mūsų gerus inteligentus - apaštalus, nors teoretinį pasiruošimą ir turėtume.

Yra sakoma, kad šiais laikais gilus protas ir puikios mintys nieko nepadės, jei nemokėsime jų išreikšti žodžiais. Mokėjimas kalbėti efektingai, sklandžiai ir nuosekliai rodo aukštą intelektualinį lygį. Bet ir šiuo metu matuodami savo inteligentiškumą, negalime patapti sau per petį. Prisiminkime tik diskusijas stovyklose, studijų dienose ir draugovių susirinkimuose. Kalba tik maža dalyvių dalis, o ir iš kalbančiųjų tik nedaugelis reiškia savo mintis tiksliai ir sklandžiai. Sunku mums surikiuoti savas mintis, išreikštas žodžiais, ir leisti jas vienu kanalu, nenukrypstant nuo kalbamo dalyko. Dėl to pas mus taip mažai gerai primininkaujančių, užtat beveik visos diskusijos nurieda į lankas. Iškalba yra prigimties dovana, bet ir ją turint, reikia daug lavintis. O kiek lavintis reikia jos neturint! Tačiau neatrodo, kad mes dedam per daug pastangų išmokti šio meno. Kažkodėl bijom ir tingim kalbėti, dėl to mūsų susirinkimuose tiek mažai savų referatų ir paskaitų.

Nežinia, ar dėl nemokėjimo rašyti, ar dėl bendro nepaslankumo mes labai **mažai bendradarbiaujame spaudoj.** Turim tik keturis narius, kurie nuolat raštininkauja. Aišku, nėra mums tiesioginės pareigos bendradarbiauti mūsų laikraščiuose, nes tam tik ruošiamės. Bet nerašom nei į savo spaudą, nors čia jau tiesioginė pareiga. Štai nuo pereitų metų rugsėjo mėnesio "Ateityje", neskaitant sporto skyriaus, tilpo tik vienas straipsniukas, du reportažai ir trys straipsniai, parašyti mūsų pačių. Jei taip ir toliau bus, kas pripildys mūsų kultūros žurnalus po 20 metų? Negi tie patys sendraugiai kelsis iš kapų ir rašys?

Susumavus visas mūsų intelektualines negalias, pasirodo, kad mes negalvojame savarankiškai, esam nepakankamai išsilavinę lituanistiniuose dalykuose, nepažįstame pakankamai savo tikėjimo, nesidomime visuomeniniu gyvenimu ir savo kultūra, neskaitom savo spaudos, literatūros ir mokslo veikalų, nemokam reikšti savo minčių žodžių ir raštu, neturime pakankamai kūrybinės energijos. Visa **tai rodo žemą mūsų intelektualinį lygį.** O tai jau aiškus pavojaus signalas, nes intelektualinis išsilavinimas yra vienas iš svarbiausių inteligentiškumo bruožų. Apverktinas mūsų intelektualinis lygis verčia suabejoti, ar mes esame būsimoji lietuvių katalikiškosios visuomenės inteligentija. **Gi praradus savo inteligentiškumo žymę, mes prarandame ir savo organizacinės egzistencijos pagrindą.**

Kas gi kaltas dėl mūsų intelektualinio menkumo? Aplinkybės, patys nariai? Dalinai taip, bet ar nėra kalta ir pati organizacija? Ar ji sutelkia visas galimas priemones savo narių lavinimui? Kad atsakius į tai, tektų peržvelgti ir įvertinti dabartinį mūsų sąjungos darbą organizacinio veikimo prasme. Bet tai jau tema kitam straipsniui.

E. BURAČAITĖ

R Y T A S

Rytas. Paukštelis cypsi: cyt, ci-cyt.
Išgąsdinta tyla panūdo
Priglūdus sielai kažką pasakyti . . .

Ar kad šituos laukus visi apleido,
O gal būt, kad už lango medis
Dairosi aukštoj mėlynėj vėjo paukščių
Atnešant "de mole" ilgesį vaituos pavasario
[sparnuos.
Rytas. Paukštytis cypsi: cyt, ci-cyt.
Priglūdusi tyla panūdo
Kažką vėl sielai pasakyt . . .

BERN. BRAZDŽIONIS

AMŽINAI JAUNI

"Amžinai jauna tik saulė..." dainavo vienas šveicarų poetas. "Amžinai jauni" aš pavadinčiau antologiją kūrinių tų poetų ir rašytojų, kurie mirė "prieš pat vidudienį". Jie, per anksti baigę šios žemės kelionę, naujai ateinančių kartų bus matomi kaip amžinai nesenstą jaunuoliai, iš kurių veidų spindi gyvenimo trokštančios akys, iš kurių krūtinių veržiasi nerimstančios kūrybos daina.

Vienų toji daina nutraukta pačioje užuomazgoje, pačiam pumpure, kitų — prasiskleidusi daug žadančiais žiedais, gi trečių — pasiekusi subrendusio ar net genijalumu pažymėto vaisiaus. Vieni jų mūsų atmintyje liko kaip amžinai šviesūs, kupini jaunystės ryžto jaunuoliai, gi kitų darbai juos dvigubai trigubai pasendino, ir niekam nebeateina į galvą mintis juos pavadinti jaunuoliais.

Ar pagalvojome kas, skaitydami Gandrą Kalifą, Nykštuką nosį, Šaltą širdį ir kitas **Wilhelmo Hauffo** (1802—1827) pasakas, kad tai ne žilo, ilga barzda, daug pergyvenusio senio pasakos? Vargu. O jas parašė jaunuolis, kuris mirė tik 25 metus teturėdamas. Be šiurpių, pagaugais per nugarą nueinančių pasakojimų jis yra parašęs dar keletą fantastinių romanų, kaip "Žmogus mėnulyje", "Šėtono atsiminimai", istorinį romaną "Lichtenstein", daugelį apysakų ir eilėraščių. Kai kurie jo eilėraščiai yra tapę jaunimo, ypač karių, ir liaudies mėgiamomis dainomis.

Beveik Hauffo bendraamžis, gimęs 1804 m., kitas jaunuolis, taip pat Wilhelmas, **Waiblinger**, mirė 1830, vienais metais "senesnis" už Hauffą. Dar neturėdamas 20-ties, jis parašė veikalų, už kuriuos jam to meto kritikai negailėjo "genijalaus jaunuolio" vardo. Jis pasireiškė kaip lyrikas poetas, dramaturgas ir prozos rašytojas. Buvo labai pamėgęs Graikiją ir Italiją, kurios sostinėj Romoj kurį laiką gyveno ir kūrė.

Žymusis vokiečių romantikas, garsiųjų himnų nakčiai kūrėjas **Novalis** (tikru vardu ir pavarde Friedrich von Hardenberg, 1772—1802) mirė prieš pačią trisdešimtį. Kai jo sužadėtinė (anot mūsų liaudies dainos "Ant marių krantelio statyčiau laivelį, vyliočiau mergelę trylikos metelių"), tikrai trylikos metų Sofija susirgusi mirė, jaunuolis Friedrichas savo liūdesį, ilgesį ir skausmą sudėjo į himnus nakčiai, kur jis jautriais posmais apdainuoja ir šio pasaulio tuščią naktį, ir iš ano pasaulio ateinančią džiaugsmingą šviesą, ir ano gyvenimo ilgesį, kur mus šaukia Marija ir Jėzus "Į ten, į mylimos namus, Į Jėzaus mielą šalį...").

Vokiečių laisvės kovų dalyvis, drezdenietis **Teodoras Koerneris** (1791—1813) mirė 22 metų. Vos 19 metų jaunuolis jis jau buvo pakviestas Vienos teatro dramaturgu parašęs dramą ir išleidęs I eilių rinkinį "Pumpurai". Krito mūšyje dėl tėvynės, o draugų lūpose skambėjo jo likusios drąsa ir pasiryžimu degančios dainos. Jas vėliau surinkęs išleido jo tėvas ir pavadino "Lyra ir kardas".

Kaip audra į naująją ano meto vokiečių literatūrą atėjo Goethės pirmatakas **Johan Christian Guenther** (1695—1823), studentas, kurio dainos tarp studentų dainų gražiausios, vagabundas, kuris žemėje nerado sau vietos, amžinai neramus bastūnas iki 28 metų savo amžiaus šios žemės dainas tedainavęs, su laisvais vėjais ir paukščiais, kaip vokiečių literatūros istorikai sako, lenktyniavęs. Vaikystės laimė, jaunuolio svajonės ir viltys, čia švelni, čia karšta, čia vėl liūdnuose prisiminimuose skęstanti meilė, rimtas susimąstymas ir pasitikėjimas Dievu, jaunuoliškas šypsnys ir piktas juokas — viskas jo kūryboje pinasi, maišosi, čia už širdies griebia, čia į nusiminimą traukia.

Lygiai po šimto metų, 1795-tais metais, gimė, bet dviem metais anksčiau mirė anglų poetas **John Keats** (1795—1821). Ir šis jaunuolis, kaip ir Guentheris, mirė nuo kraujoplūdžio, tik ne dainuodamas, kaip anas, nerūpestingas dainas, o skaitydamas piktas ir vis piktesnes savo knygų recenzijas. Baironas, taip pat kritikos išpliektas, vieną savo satyrą taip pradėjo: "Kas užmušė John Keats? — Aš, — sako Quarterly". (vardas žurnalo, kuris sukritikavo Keatso eiles). Šiandieną J. Keats laikomas vienu stipriausių to meto ir iš viso angliškos poezijos kūrėju. Jo poezijos tematika maža bendro teturi su kasdieniniu pilku gyvenimu — tai kažkas atitolusio, šventiško, vien grožiu tealsuojančio. Stipriai pastebimas susižavėjimas senovės Graikija. Tai rodo ne tik eilių vardai, kaip Odė graikų urnai, Odė Psichėjai, bet ir pati heleniška dvasia. Keats vadinamas "poetų poetu".

M. LERMONTOV

ANGELAS

Padangėje angelas baltas tyliai
Giedodamas skrido lengvai;
O debesys, mėnuo ir žvaigždžių minia
Stebėjos jo giesme gražia.

Giedojo jis sielų šventųjų minioms,
Gyventojoms rojaus šventoms;
Aukščiausiajam Dievui giedojo jisai —
Jis garbino jį nekaltai.

Lydėjo jis sielą iš laimės tikros
Ilgėtis ant žemės liūdnos.
Ir sielai jo balsas nekaltas, lipšnus
Paliko visuomet brangus.

Ir ilgai kankinos ji žemėj liūdna,
Vien ilgesio didžio pilna,
Nes ji nepamiršo žaviųjų garsų
Tarp žemės nuobodžių dainų.

Vertė A. Valaitis

GEORG TRAKL

ŽIEMOS VAKARAS

Drobule laukai pabalo.
Skamba varpas tolumoj.
Gera, miela šilumoj
Vakare prie dengto stalo.

Kažkas grįžta iš kelionės
Į namus klaidžiais keliais.
Svyra aukso obuoliais
Medis daugelio malonės.

Ir vidun keleivis žengia;
Žydi skausmas ties slenksčiu.
Ir spindėjimu skaisčiu
Duona, vynas atsidengia.

Vertė A. Tyruolis

Šalia Keatso, palaidoto Romoje, kaimynystėje padėti pelenai ir kito jo tautiečio, poeto **Percy Bysche Shelley** (1792—1822), keturiais metais vyresnio, neramaus anglų lyriko, kuris jautėsi esąs prisikėlęs ir pančius sutraukęs Prometėjas. Susižavėjęs prancūzų revoliucija, ir ateistiniais rašytojais, jis ir savo raštais šoko kovoti prieš visokias jo manymu "prievartas", užmiršdamas, kad žmogui, nesilaikančiam nei valstybės, nei Bažnyčios įsakymų, nereikia nė tokių poezijos kūrinių, kaip jo Vyturys, Debesys, ar Vakarų vėjas, kurie laikomi vienais gražiausių anglų poezijos dalykų. Mirė Italijoj, beplaukiodamas mažu žvejų laiveliu išvirtęs ir neišsigelbėjęs.

Vienas originaliausių prancūzų poetų **Arthuras Rimbaud** poezijai "mirė" 19 metų turėdamas. Visa, ką jis iki tol parašė, buvo spontaniška, įgimto jausmo, be mokslo ir be teorijų kūryba, gal nė pačiam nejaučiant, kad tai liks ilgiems laikams. Sako, kad "subrendęs", jis norėjęs tuos savo jaunystės "kvailiavimus" sudeginti... Pasibastęs po Europą, vėliau jis įstojo į Olandų Indijos savanorių batalijoną, iš ten dezertyravo, nusidangino į Afriką, gyveno Abisinijoj ir prekiavo su vietiniais, norėdamas tapti turtingu ir galingu. Prancūzijon grįžo tik mirti, pavargęs, paliegęs, išsisėmęs, luošas, poeziją ir jaunystės svajones užmiršęs.

Tie, kuriems anksti reiks palikti šios žemės kelius, dažnai juos pereina lyg viesulo nešami, kol, kaip pasakytų graikai, "vylingosios parkos" (žmogaus likimo deivės) negailestingai nukerpa jų gyvenimo siūlą: kartais juos mirtis prisiveja karo lauke kaip priešo kulka, kartais dvikovoj nugali, pagriebus priešo kardą, kartais paskandina į ežero gelmes, kartais į pagalbą pasikviečia didžiausią visų idealistų priešą Tbc, kartais, netverdama pykčiu, perplėšia venas ir paleidžia kraują, kartais pataiko į smegenis...

Nuo priešo smūgio krito 27 metų rusų poetas **M. J. Lermontovas** (1814—1841), žuvęs dvikovoj, kuri tais laikais buvo madoj kaip vienas garbingiausių ginčo išsprendimo būdu. Lermontovas, šaunus temperamentingas laisvės ir jaunystės dainius, paliko daugelį skambių, gražių rusų kalba ir tobula forma parašytų eilėraščių, poemų ir romaną "Mūsų laikų didvyris". Jis laikomas vienu rusų literatūros klasikų. Jo kūryba nemažos įtakos turėjo ir mūsų ankstyvesniesiems poetams.

Švelnios melancholijos, bet skaudaus rudeniško jausmo kupinas vokietis **Georg Trakl** (1887—1914), yra pirmojo pasaulinio karo auka. Jo poezija pilna blaškymosi gyvenimo miglose, nerandant nei žvaigždžių, nei prasmės; jis mirtį vadino puolimu į "nesuvokiamą tamsą", į kurią ir jis 26 metų būdamas, psichiškai susirgęs "įkrito".

Gi demoniškai audringos prigimties vokietis **Georg Heym** (1887—1912), dar dviem metais jaunesnis už aną savo draugą Jurgį, nelaimingai įčiuožė į eketę. Jis jau tada buvo išleidęs eilių rinkinį "Amžinoji diena" ir novelių rinkinį "Vagis". Jam poezijoje kalnai buvo namai, o per miestus jis žengė kaip milžinas, jam žmonės ir tramvajai, smuklių bei landynių vaiduokliai ir dangaus mėnulis buvo tik žaislai.

Kiek jaunų, daug žadėjusių talentų nusinešė II pasaulinis karas, sužinosime tik laikui bėgant, kai bus panaikintos visos "geležinės", "bambukinės" ir kitos uždangos, skiriančios tautas, ir prasidės normalus valstybių gyvenimas ir bendradarbiavimas. O jų bus daug, labai daug. Daug bus praradę savo jaunystės dienas jau žinomose (ir dar visai nežinomose) koncentracijos stovyklose, kalėjimuose ar partizanų eilėse.

Šioje vietoje man prisimena tuojau pat po karo vokiečių spaudoje nuskambėjusi žinia apie nežinomą jauną prancūzų poetą **Francois Vernet**, vieną pogrindžio veikėjų vokiečių okupacijos metais. Savo pirmąjį

Vysk. A. Baranausko klėtelė, čia jis parašė "Anykščių šilelį". Nuotr. V. Augustino

romaną "Šie geri laikai" Vernet išleido teturėdamas 19 metų. Vėliau sekė romanas "Jokiu būdu jūs nemirsit", be to, dar vienas novelių rinkinys; neišspausdinti paliko dienraštis, keletas scenos vaidinimų ir eilių, kurias jis įrėžė mūrinėse kalėjimo sienose.

Iš fronto grįžęs sužeistas, nė gerose Šveicarijos gamtos bei sanatorijos sąlygose nebepasveiko 27-tis **Wolfgang Borchart**, rašęs eilių, novelių, bet labiausiai pagarsėjęs su didelio populiarumo vokiečiuose sulaukusiu dramos vaidinimu "Lauke už durų", vaizduojančiu tragišką jaunuolių likimą pa karo.

Iš mūsų tarpo šis karas išplėšė ir po Vienos griuvėsiais palaidojo pilną energijos ir kūrybinės ugnies beletristą ir žurnalistą **Petrą Rimkūną**, kuris vos paskutiniaisiais metais tespėjo išleisti savo romaną "Kiemėnų kaimas" ir pasaką "Našlaitėlė". Liko rankraščiuose novelės "Kruojos dukterys", o dar daugiau užsimojimuose, kurie jį visuomet kaip audros blaškė ir nešiojo, net kulverčiais versdami, nespėjant jų įvykdyti. Ir kaip trūksta mums šiandieną jo, bičiuliško, veiklaus, pilno sumanymų, energijos ir darbų.

Jam priešingo būdo, sunkus ir susimąstęs, uždaras, laisvės ir erdvės jieškas savo vidaus pasaulyje, dar rungiąsis su nelengvai valdoma forma lyg tyčia savo minčiai parinkęs ją apskaičiuoto, nelankstaus soneto pavidalu, **Vytautas Mačernis** (1920—1945) savo dvasios "amžinybe pasotint" nuėjo vos 25 metų amžiaus. Jis žuvo nuo bolševikų sviedinio savo gimtosios Žemaitijos žemėje, vieno draugo namų kieme, iš kur galbūt rengėsi pasitraukti į Vakarus.

ZIGMAS GĖLĖ

DRAUGAMS

Gal jūs tikėsite, draugai,
Kad tos nelaimės ir vargai,
Kurių nematėme, dar ne —
Vien tiktai ūkana sapne...
Mes juk jauni, jauni, jauni,
Ir mūsų giesmė dar šauni,
Ir mūsų dangiški sapnai
Žavėja mus dar vis jaunai.
Ir mes štai džiaugiamės viskuo...
Ar šalta žiema, ar ruduo —
Visvien be jokių priespaudų,
Kančių, dejonių ir vaidų
Mes sau dainuojame linksmai...
Bet ir paskui, kada rūstus
Gyvenimas, įveikęs mus,
Ves prie kapų šaltos angos
Kiekvieną mūsų ir niūniuos
Mirties giesmelę —
Vai, ir tada, mieli draugai,
Linksmuoju vakaro laiku
Vėl sudainuokime kartu!
Ir senos gaidos mums atmins
Auos laikus, kada viltis
Žavėjo mus puikiai, jaunai
Ir virė dyvini jausmai...

EDM. STEPONAITIS

KAD AŠ TURĖČIAU

Kad aš turėčiau tvirtą valią,
Kad širdį degintų ugnis,—
Kaip švelniai vesčiau aš į kelią
Tuos, kur pakliuvo į usnis!...

Kad mane mūzos numylėtų,
Kad duotų lyros akordus,—
Su kokia meile jie auklėtų
Žmogaus geruosius jautimus!...

Jo pomirtiniam poezijos rinkiny "Vizijos", išleistam jau po karo, Romoje, šalia giedrių vaikystės ir gražių tėviškės vaizdų, yra ir dalis sonetų, kurie rodo lyrinės tematikos praplėtimą ir savotišką, originalų autoriaus susikurtą pasaulį, kur jis dainuoja apie atšalusią planetą, apie "mylimą dukrytę Naktį", apie keliaujantį vėją, ar apie poetą, vienintelį Karalių"... Mačernio poezija laikoma nauju mūsų jaunosios poezijos posūkiu.

Ypatingai žiaurus mūsų jaunųjų talentų priešas buvo džiova. Ji atėmė vyresniajai mūsų rašytojų kartai daug žadėjusį nuoširdaus jausmo kupiną, bet stipresnės formos veikalų nespėjusį sukurti **Prana Vaičaitį** (1876—1901), vos 25 metų jaunuolį, Petrapilio unto teisių studentą. Jo jautrios širdies sukurtos elegijos "Gyvenimo mano saulutė jau leidžias", "Norėjau aš dėmanto grūdus pagriebti", "Yra šalis", ar "Turi katinas kačiuke" ir šiandiena mus čia nuteikia liūdnai, čia rimtai, čia juoku pagražina lūpas.

Džiovos nukamuotas, skurdžiai beidamas mokslus ją gavęs savo "liūdną pasaką" pergreit baigė švelnios melancholijos, didžių humaniškų idėjų reiškėjas **Jonas Biliūnas** (1879—1907), savo nedideliais, bet meniškai sukurtais vaizdeliais patekęs į pirmąsias mūsų mokyklų chrestomatijas. Kas nežino jo liūdnųjų "Kliudžiau", "Brisiaus galas" ar alegoriškojo "Laumės žiburys"? Mirė svetimuose kalnuose besigydydamas, graudžiu eilėraščiu savo norą tėvynėn grįžti išreiškęs: "Kai numirsiu, man' pakaskit ant Šventosios upės kranto..."

Dar jaunesnis (21 metų) iš gyvenimo pasitraukė revoliucionieriškos dvasios poetas **Julius Janonis** (1896—1917), biržietis, pirmasis, ir gal vienintelis lietuvių literatūroje proletarinis, darbininkų poetas. I-jo pas. karo tremties metais iš Voronežo tremtinių gimnazijos persikėlęs Petrapilin, už socialistinę veiklą caro valdžios buvo uždarytas į kalėjimą, iš kurio po metų, prasidėjus revoliucijai, išėjo, bet — nuvargęs ir nebetekęs jėgų nei kovoti dėl savo idealų, nei gyventi. Eiles rašyti jis pradėjo dar pradžios mokyklą lankydamas, o įstojęs į gimnaziją jau bendradarbiavo keliuose to meto laikraščiuose, pasirinkęs sau slapyvardį Vaidilos Ainis. Jo "Atžalos", "Kumečio daina", "Žiema", "Neverkit pas kapą" tuojau pateko į mokyklų skaitymų knygas.

Smegenų uždegimu mirė poetas ir žurnalistas **Petras Karuža** (1906—1933), nebespėjęs nė savo pirmo rinkinio "Giesmės apie daiktus ir žmones" išspausdinto pamatyti. Spaudai pradėtą rengti jį baigė ir išleisdino šių žodžių autorius, o biografiją pridėjo vienas Karužos klasės draugas. Karužos poezija kaip turiniu, taip ir forma įnešė nemažai modernizmo žymių į katalikišką lyriką, kurią nuo visokių naujovių taip kruopščiai saugojo klasikinės formos ir įsigyvenusių principų šalininkas Jakštas.

Gražiai dar gimnazijos suole pradėjęs reikštis eilėraščiais ir proza **Juozas Gražulis** (1917—1937) tragiškai mirė vos dvidešimto pavasario sulaukęs, per pat baigiamuosius egzaminus, nuskendęs ežere.

Bet niekas iki šiol savo jaunumu nepralenkė dviejų lietuvių vaikinų poetų, kurie ilgai žavės naujai ateinančius jaunuolius, kaip žavėjo jie savo amžininkus, mūsų ir po mūsų atėjusias jaunųjų poetų kartas: tai **Edmundas Steponaitis** (1892—1908), miręs 16 metų, ir **Zigmas Gėlė Gaidamavičius**, (1895 — 1912), miręs 18 metų.

Abu dideli grožio ieškotojai, abu pilni nepaprastos kūrybinės ugnies. Abu nuostabiai žavūs ir nesenstą. Edmundas kiek linkęs į filosofiją, studijavęs Tolstojaus raštus, su juo net susirašinėjęs, vertęs lietuvio, rusiškai rašiusio J. Baltrušaičio eilių į lietuvių kalbą, vis susimąstęs, ilgom, poetiškom garbanom, paslaptingom akim, gyvenąs vienatvėje, tesidraugaująs tik su knygomis. Jo pomirtinis eilių rinkinys "E. Steponaičio Raštai" yra viena pirmųjų mūsų poezijos pakopų iš patriotiškai visuomeninės, utilitarinės poezijos į grynai estetinę, "nesuinteresuotą" poeziją. Zigmas, — gyvas, Petrapilio un-to pirmametis studentas, su trumpai kirptu plaukų "ežiuku", su pensnė akiniais, draugingu, skaidriu žvilgsniu, įsižiūrėjusiu į tolumas, kurios jį ir paviliojo. Jo poezija — gaivus pavasario pirmasis želmuo, sultingas ir trapus, ugningas ir intymus, pilnas širdies ir jausmo, gamtos meilės, uždeganti idealų dvasia, pagaunanti, ilgai tavo ausyse skambanti: "Gal jūs tikėsite, draugai, kad tos nelaimės ir vargai, kurių nematėme, dar ne, vien tiktai ūkana sapne..."

Tai tik keliolika vardų iš turtingo literatūros lobyno, iš svetimų tautų ir iš mūsų, kurių, "amžinai jaunų" dainos skamba čia liūdesiu, kad trumpai teteko šiame pasaulyje "pasižmonėt" (Vaičaitis), čia džiugesiu ir priminimu visiems ateinantiems, kokie buvo jų "dangiški sapnai" (Gėlė), ir kad "mūsų dienos pasaka, pasaka žvaina" (Karuža).

SPORTAS

rašo

KĘSTUTIS ČERKELIUNAS

PRAEITIES PUSLAPIUS SKLAIDANT

1919 metais, kai Lietuva buvo pradėjusi antruosius nepriklausomojo gyvenimo metus, kai mūsų kuklios karinės pajėgos pasieniuose grūmėsi su įvairiaspalviais priešais, Kaune jau ryškėjo sportinės veiklos daigai. Iliustracijai atsiverskime tuometinio visuomenės ir politikos dienraščio "Lietuvos" 1919 m. birželio 12 d. pageltusį ir nuo senatvės lūžtantį numerį.

Pirmam puslapy generolas Žukauskas savo vyriausiojo karo vado pranešime skelbia: "Rokiškio-Daugpilio srities frontuose buvo smarkesnių žvalgų susirėmimų. Birželio 8—9 d.d. paėmėm 15 belaisvių. Mūsų žvalgai patyrė, kad raudonarmiečiai senųjų rusų apkasų linijoj sutraukė žymių pajėgų. Rusų eilėse yra latvių ir kiniečių pulkų... Utenos-Zarasų srities frontuos ypatingų įvykių nebuvo. Patikrintomis žiniomis, lenkų kariuomenė stovi linijoj: Kezacizna - Daugėliškiai - Tverečius - Kacanai..."

Tiek iš pirmojo puslapio. Paskutiniajam, ketvirtam, puslapy užtinkame mums rūpimą sporto skyrių. Skelbiama, jog Vytauto kalne kasdien žaidžia lauko tenisininkai. Kviečiami užsirašyti ir norintieji pradėti, — bus kas pamoko. Atskirai kreipiamasi į mūsų valdininkes, kad jos savo laisvalaikį skirtų tenisui. Toliau sužinome, jog lengvaatlečiams yra parūpinti įrankiai, ir jau kuris laikas, kai vakarais miklinamasi. Yra instruktorių. Futbolo mėgėjams pranešama, jog "jau gauta pilkos — galima sudaryti būrius". Be kita ko, Vytauto kalne galima žaisti kėglius. Greitu laiku žadamas kroketas ir kt. Po šiomis informacijomis parašas — Lietuvos Sporto Sąjunga.

Toliau nardant po praeitį, bent jaunajai kartai bene bus naujiena, kad nepriklausomo gyvenimo pradiniais metais Kaune buvo populiarus beisbolas.

Pirmosios Lietuvoj beisbolo rungtynės įvyko 1922 m. liepos 30 d. Žaidė Aviacijos kariai — Lietuvos Fizinio Lavinimosi Sąjunga (sutrumpintai LFLS). Žaidikų tarpe matėsi nemažai amerikiečių lietuvių, kurie tada buvo grįžę ar laikinai užsukę į Kauną.

Kaip tąsyk žiūrėta į beisbolą? Tas pats dienraštis "Lietuva" savo skiltyse pažymi, jog beisbolo žaidimas yra gana įdomus. Esą, iš žaidžiančiųjų beisbole reikalauja didelio rankų, kojų ir apskritai kūno vikrumo, žvalių akių, greitos nuovokos ir staigumo. Dienraščio žodžiais: "Negreitas ir sugriuvęs, blogų akių ir negalįs staiga susiorientuoti, nuspręsti ir padaryti — visai to žaislo žaisti negali. Silpnavaliai ir visoki ištižėliai bei išglebėliai čia taip pat visai netinka."

Pasakyta labai aiškiai — beisbolą žaisti gali ne bet kas ir tam reikia ne atsitiktinių sugebėjimų ar būdo savybių. Beisbolo pradininkai Lietuvoje, otrodo, buvo kietoki žmonės, gal ir per kieti, nes šis žaidimas vėliau dingo iš populiariųjų tarpo ir niekad nebegrįžo...

Pirmąsias beisbolo rungtynes laimėjo LFLS 12—6. Laimėtojų sudėty buvo penki amerikiečiai, o pas lakūnus — 2. LFLS komandoj dalyvavo ir vienas JAV atstovybės pareigūnas, kurio "nepaprastu vikrumu ir gyvumu visi turėjo progos gėrėtis". Po rungtynių Vytauto kalne buvo beisbolo naudai benefitas. Per rungtynes griežė orkestras.

Futbolo užuomazga Lietuvoje tenka laikyti 1919 m. Iš pradžių pasitenkinta tarpusavio rungtynėmis. Pirmosios Lietuvos pirmenybės pravestos 1922 m., ir meisteriu tapo LFLS vienuolikė. Tais pat metais pradėta rungtyniauti su užsienio komandomis. Pirmasis svetys buvo viena Rygos vienuolikė. Šios istorinės rungtynės įvyko 1922 m. birželio 8 d. už Vytauto kalno esančiam Ąžuolyne. Susidomėjimas buvo išskirtinis — į aikštę sugužėjo apie 4000 žiūrovų! Latviai laimėjo 0—4 (0—3). Antram kėliny, jau iš pasekmės sprendžiant, lietuviai sužaidė sėkmingiau. Kaip iš spaudos išskaitome, tąsyk LFLS vienuolikei atiteko geresnė pozicija: "... į pakalnę ir užpakaliu į saulę...".

Tam pačiam Ąžuolyne reiškėsi ir pirmieji lengvatlečiai. Štai, 1922 m. rugsėjo 12—16 d. d. buvo didesnio masto pirmenybės. Ta proga spaudoje jaunimas buvo nuoširdžiai raginamas įsijungti į sportinį sąjūdį. Dalyvavo tik Kaune lengvatlečiai ir susirinko tie, "kurie nemėgsta troškių kambarių, su jų dažnai nesveikomis ir žalingomis pramogomis, kurie nepratę be tikslo stumdytis gatvėse ir painiotis jų triukšmingam sūkury, kurie jautė savy sveikų jaunystės jėgų brendimą ir suprato, jog tas brendimas reikalingas tyro oro ir laisvų judėsių" (Lietuva, 189 (1011) nr.).

Po šių rungtynių pasiguosta, jog tais metais lengvatlečių pirmenybės būtų buvę gausesnės nei 1921 m., tik oras pasitaikė netikęs. Propagandinei duoklei tarnavo šios eilutės: "Budraus, sveiko ir gražaus kūno žmogus bus visur, visuos darbuos budrus ir akylus, mėgs sveikas ir gražias gyvenimo aplinkybes, daugiau ir sumaniau stengsis tas gyvenimo aplinkybes daryti gražias, o nelauks, kad kas kitas atėjęs pagražintų. Tai ir yra tikrosios pažangos psichologinė esmė." (Lietuva, 189(1011) nr.). Toliau pažymima, kad visi, sportininkai ir nesportininkai, skiepytų tas idėjas jaunime ir tuo būdu tautai, jai einant pažangos bei kultūros keliu, bus daug patarnauta.

Metus žvilgsnį į keletą praeities iškarpų, nejučiomis suskamba dabartis. Dabar, išsimėtę po pasaulį, veik visur turime dėkingas sąlygas sportiniam sąjūdžiui. Tik gaila, kad tuo nevisur ir tik negausūs būreliai geba pasinaudoti ir savo darbu pratęsti, kas Lietuvoj, kad ir vargingai pradėjus, buvo sukurta bei prieita iki stambių prošvaisčių ne tik savam krašte, bet ir tarptautinėj plotmėj.

Pabaigai tebūnie leista pacituoti poeto Antano Miškinio žodžius, užtiktus 1939 m. rašytam kultūriniam straipsny apie tikras ir netikras vertybes. Tie žodžiai lygiai tinka ir sportininkams: "... Kai jau mus taip spaudžia ir siaurina iš kelių šonų, sunku būtų, stačiai fiziškai negalima, pasilikti žiūrovo rolėje... Mes ne atitrūkusi valtis vidury vandens sūkurių. Pagaliau, jeigu ir taip, tai mūsų rankose, užgrūdintose savo žemėje, tikėjimo savimi, valios ir darbo irklai...".

Tarptautiniai akademikų suvažiavimai. Akademiniai katalikų studentų ar intelektualų vienetai, priklausą prie Pax Romana, atskiruose kraštuose organizuoja suvažiavimus ideologiniams ar profesiniams klausimams svarstyti. Šią vasarą numatyti tokie suvažiavimai:

Gegužės 19—21 Italijoje, Montallegro, kat. inžinierių, agronomų ir ekonomistų suvaž. Tema — "Žmogaus įnašas ūkio ir pramonės gamybai pakelti".

Liepos 24 — rugp. 1 Vokietijoje, Aix — la — Chapelle, stud. inž. suvaž. Tema — "Kat. stud. inž ir materializmas".

Rugp. 6 — 16 Vokietijoje, Gemen, tarpt. stud. suvažiavimas, organizuojamas Gemen komiteto. Tema — "Šeima".

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVIDO BIBLIOTEKA

DARBAI ŽMONĖS

ATVIRAS LAIŠKAS KUN. V. MARTINKUI

Mielasis Kunige Vaclovai,

Visada, kai tik Tave pamatau ar sutinku jaunimo būryje, suaidi man žemaičių žalias kraštas, išraizgytas skardžiom upėm, ežerais, miškais ir gojeliais. Tasai kraštas gaubia ir Tavo gimtuosius Ylakius, kuriuos išvydai 1909. III. 15.

Iš pat kūdikystės Tavo širdin įsmigo giliai žemaičių krašto meilė, jų darbai ir rūpesčiai, o didis noras padėti broliams žemaitėliams atvedė Tave į Telšių kunigų seminariją.

Per vasaros atostogas Tu vis tarp jaunimo. Angelaičiai, pavasarininkai ir ateitininkai neišsiverčia be Tavo malonios talkos. Tu pirmutinis imiesi savo tėviškėje organizuoti moksleivių ateitininkų vasaros stovyklas, kur ideologinė programa, dainos, žaidimai ir ateitininkiškas džiaugsmas sutraukia jaunimo iš plačiųjų apylinkių.

Prieš 20 metų, 1935. IV. 20, vysk. Justinas Staugaitis suteikė Tau kunigystės šventimus ir išlydėjo kunigo darbui. Tavo primicija žemaičių krašte buvo tikra ateitininkų šventė, į kurią atsilankė prof. Pr. Dovydaitis, daug raudonkepurių studentų ir moksleivių ateitininkų.

Tavo dienos pirmojoj parapijoj Mažeikiuose pražydėjo gražiu darbu, draugiškumu ir atsidėjimu broliams žemaitėliams. Tavo kambariai vis užimti organizaciniais posėdžiais, kur kalami planai pagyvinti jaunimo katalikiškąjį veikimą.

Po penkerių gražios darbuotės metų Tu palieki Mažeikius ir išvyksti į Židikus. Lyg ir nesmagu, kad į šią parapiją Tave atlydi kartu ir klebono titulas, mat, daug kas išgąstauja, kad ekonominiai ir administraciniai reikalai neatitrauktų Paties nuo gyvosios religinės — organizacinės veiklos. O kaip gražiai Tu čia suderinai "gaspadoriškus" darbus su grynąja pastoracija, kaip gražiai bendradarbiavai su jubilijatu kun. Bukantu ir visais parapijiečiais!

Paties rūpesčiu Židikuose išdygo nauja mūrinė klebonija, pastatydinta keletas ūkio trobėsių, įpusėta kaime nauja bažnyčia. Tie visi darbai atlikti sunkiais ekonominių krizių ir politinių perversmų laikais. Už šitų visokiausių ekonominių — administracinių darbų slėpėsi ir kartais paprasta akim neįžiūrimi pastoraciniai, organizaciniai darbai darbeliai.

Tavo tvarkomoje Židikų parapijoje prieš 25 metus mirė mūsų idealioji gyvenimo menininkė ir rašytoja Marija Pečkauskaitė — Šatrijos Ragana. Jos kapą parapijos kapinėse tepuošė labai kuklus kryželis. Sunkiais bolševikmečio laikais Tu pasiryžai rašytojos kapą papuošti gražia paminkline koplyčia. Inž. J. Mulokas padarė dailų projektą, o Patsai sutelkei lėšas ir visą rūpestį. Ir taip Židikų kapinėse išdygo Marijai Pečkauskaitei gražus paminklas, praeiviui šnekąs, jog čia ilsisi rašytoja ir jos mylimoji mamatė, raštuose kūdikiška meile aprašyta: "Ir praėjo viskas, prabėgo... Praėjai ir tu, o motin mano, į dausas išlėkusi iš lizdo. Bet pirma dar išlėkė paukšteliai. O lizdelį viesulas išdraskė" (Sename dvare, 175 psl.).

Kun. Vaclovai, ir Tavo gražaus religinio — organizacinio darbo lizdelį išdraskė bolševikinis viesulas, nubloškęs Tave į Liubeką ir kitus Vokietijos miestelius, atlydėjęs net užjūrin į Providence, R. I., kur pastoraciniam darbe talkini kun. kleb. J. Vaitekūnui. Tačiau ir čia Tu nerimsti be ateitininkiško jaunimo. Kas vasarą suorganizuoji Marianapolyje moksleivių ateitininkų stovyklą, kur paskaitos, dainos, žaidimai, gitaros muzika džiugina jaunuosius. Regis, viskas taip, kaip seniau Ylakiuose, Mažeikiuose ar Židikiuose, tik nauji veidai ir vardai.

Mielasis Kunige Sukaktuvininke, šitie kuklūs žodžiai ne šaunią jubilėjinę prakalbą nori Tau pasakyti, o tik kartu su ateitininkiškom širdim pavaikštinėti po Tavo gimtąjį žemaičių kraštą, kur augo ir brendo Tavo gyvenimo dienos, kur jaunimas drąsiom akim žvelgė į Šatrijos kalną ir ryžosi kopti į dvasines aukštumas, pasiekti savo ir kitų laimės žiburį, kad jisai atneštų ramybės ir džiaugsmo, kurį paliko Tas, kursai atnaujino žemės veidą.

Į šiuos žodžius dėkinga širdim ir draugiškais sveikinimais jungiasi visi ateitininkai, o ypačiai tie, su kuriais šią vasarą, liepos 30 — rugpiūčio 14, vėl susitiksi Marianapolio stovykloje ir kalbėsi apie dienas ir vardus, kurie nebijo jokių laiko ar rėžimo atmainų.

Broliška širdim Tavo

Jonas Petrėnas

Goerres — Gesellschaft Vokietijoje yra jau 100 metų senumo akademinė organizacija, subūrianti kat. filosofus ir mintytojus. Jos metiniuose suvažiavimuose atvyksta svečių iš Austrijos, Šveicarijos ir Belgijos Liuveno universiteto. Nacių laikais organizacija buvo labai slopinama, o pokario dienom atsigavo ir sustiprėjo.

← Prof. Pr. Dovydaitis su moksleiviais ir studentais ateitininkais kun. V. Martinkaus primicijoje Vaiteliuose 1935. V. 3.

MALDOS IR ATGAILOS ŽYGIS UŽ LIETUVĄ

Prieš ketverius metus (1951. V. 13) tremtyje esą Lietuvos vyskupai paaukojo Romoje Lietuvą Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai. Šituo aktu lietuvių tauta atnaujino savo meilę Marijai, pasaulio Karalienei, ir jos globai pavedė tolimesnį savo likimą. Šis pasiaukojimas, kasmet lietuvių katalikų prisimenamas ir išgyvenamas, virsta gražiomis religinėmis iškilmėmis, visus lietuvių tautos vaikus subūriąs maldai ir atgailai.

Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdžio Centras, vadovaujamas dr. P. Kaladės, šiais metais Marijai pasiaukojimo dieną, gegužės 13, skelbė kaip Pasaulio Lietuvių Maldos ir Atgailos Dieną.

Maldos ir atgailos žygio proga arkivysk. dr. Juozapas Skvireckas parašė specialų laišką, kuriuo lietuviams katalikams primena pasiaukojimo aktą Marijai, pasidžiaugia lietuvių įnašu, švenčiant Marijos Metus, ir kviečia visus pasitikėti ir maldauti Mariją pagalbos ir malonės tolimesniam lietuvių tautos likimui; "Išklausys ji ir lietuvių tautos skundą ir prašymus ir tikrai suteiks mums ir mūsų kenčiantiems broliams tėvynėje laisvės ir nepriklausomybės dovaną".

STEIGIAMOJO SEIMO NARIAI PROTESTUOJA

Lietuvos Taryba, 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje paskelbus nepriklausomybės aktą, pažymėjo, kad "Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas". Užtrukusios kovos su besibraunančiais kaimynais teleido steigiamajam seimui susirinkti tiktai 1920 m. gegužės 15 dieną.

Seime buvo 112 išrinktų atstovų, kuriuos tada spaudoje Tumas-Vaižgantas džiaugdamasis pavadino "Lietuvos karaliais". Iš jų 59 buvo krikšč. demokratų bloko, 28 — valstiečių sąjungos ir socialistų liaudininkų, 12 — socialdemokratų ir 2 nepartiniai, dar buvo 7 žydų, 3 lenkų ir 1 vokiečių atstovas.

Steigiamasis seimas atliko daug istorinių darbų: patvirtino Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą ir pareiškė, kad ji būsianti demokratinė respublika, priėmė konstitucija, kurios nustatyta tvarka išrinko prezidentą Aleksandrą Stulginskį, priėmė žemės reformos įstatymą, įvedė savą lietuvišką valiutą, tvarkė ir plėtojo valstybinius santykius su kitomis valstybėmis.

Šiais metais, minint steigiamojo seimo 35 metų sukaktį, laisvajame pasaulyje esą steig. seimo nariai (kr. dem. bloko — 8, soc. dem. — 6, liaudininkų — 6) išleido atsišaukimą į laisvųjų kraštų parlamentus, kuriuo prašo politiniuose sprendimuose ir įstatymuose nenusileisti niekur komunistinio imperializmo kėslams, nepripažinti Sovietų agresijos veiksmais įvestos padėties Lietuvoje, Jungtinių Tautų Chartos nuostatais atstatyti suverenumą ir sudaryti sąlygas, kuriose lietuvių tauta išsirinktų valdžią, kokios ji nori, ir laisvai įsijungtų į demokratinį valstybių bendradarbiavimą.

Steig. seimo sukaktis ir likusių jo atstovų balsas laisvajame pasaulyje pažadino politikų sąžines ir parodė nepaliaujamą lietuvių tautos valią gyventi ir naudotis visomis žmogui ar valstybei priklausančiomis laisvėmis.

A. Tėvynainis

PASTABOS, PASTABĖLĖS

Federacijos vadovybė pageidauja, kad at-kų stovyklų programose būtų įpinti šie paminėjimai:

1. **Ateitininkų Federacijos 45 m. sukaktis.** Nors istorija yra "negyva medžiaga", daug kam nuobodi ir svetima, betgi ji yra gyvenimo mokytoja, suvedanti mus su praeities šaknimis, kurios maitina ir stiprina dabartį. Ir at-kų organizacijos istorija moko mus garbingąsias praeities tradicijas surišti su kūrybingąja ateitimi. Medžiagos apie at-kų sąjūdžio istoriją galima rasti:

a) Prof. St. Šalkauskis, At-kų Ideologija, psl. 65—66, psl. 196—198.

b) Prof. Z. Ivinskis, Ateitininkija keturių dešimtmečių perspektyvoje, Ateitis, 1951 m., Nr. 2, psl. 35—42.

c) Str. "Ateitininkai": Liet. Enc., tomas I, psl. 341—343.

Str. "Pranas Dovydaitis": Liet. Enc., t. V, psl. 141—144.

2. **Lietuvos okupacijos 15 m. sukaktis.** Bolševikinė okupacija prieš 15 m. užgniaužė mūsų valstybės laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, pareikalavo ir tebereikalauja daug aukų.

Federacijos vadas prof. Simas Sužiedėlis, prisiminęs tas aukas pernai at-kų kongrese Chicagoje, kalbėjo: "Lietuva iš mažųjų valstybių buvo pirmoji bolševikų užplūsta, o ateitininkai buvo vieni tarp pirmųjų to šėlsmo aukų. Aš negalėčiau kitaip jų pavadinti, kaip **kraujo liudijimu** už Dievą ir savąją tautą" (Aidai, 1954 m., nr. 8, psl. 377).

Ši sukaktis galima jungti su tradiciniu partizanams pagerbti vakaru, kurie kviečia mus tėvynės meilės ir kovos žygin.

3. **Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos 25 m. mirties prisiminimas.** Rašytoja, pedagogė, gyvenimo menininkė ir ateitininkiškų idealų puoselėtoja Marija Pečkauskaitė mirė Lietuvoje, Židikuose, 1930. VII. 24.

Medžiagos apie Šatrijos Raganos literatūrinę kūrybą žiūrėk:

Jonas Grinius, **Lietuviškojo romantizmo viršūnė.** M. Pečkauskaitės "Sename Dvare": Literat. metraštis GABIJA, Brooklyn, 1954 m., psl. 485—507.

SEKMINĖS - GYVOSIOS DVASIOS ŠVENTĖ

Gegužės 29 švenčiame Sekmines, Šv. Dvasios atsiuntimo šventę. Apaštalai, gavę Šv. Dvasios dovanas per pirmąsias Sekmines, ryžosi išnešti Evangelijos ugnį į toliausius Romos imperijos kraštus, liudyti apie Kristų, gyvojo Dievo Sūnų.

Mūsų dienose Sekminės tapo **gyvosios dvasios ir katalikiškojo veikimo šventė**, kuri Šv. Dvasios dovanomis stiprina tuos, kurie pasirinko Apaštalų dalią ir kovoja už krikščioniškuosius idealus.

Lietuviški Sekminių berželiai ir giedri nuotaika lydi ir ateitininkus, einančius apaštališkosios veiklos keliu.

LAIMINGŲ EGZAMINŲ, SMAGIŲ PABAIGTUVIŲ!

Mokyklų skelbimų lentos pasipuošė egzaminų tvarkaraščiais. Nemigo naktys, nervų įtampos, programos, klausimai, atsakymai... Visiems ateitininkams linkime laimingų egzaminų, smagių mokslo metų pabaigtuvių, o po to — ligi susitikimo vasaros stovyklose, kur vėl visi kartu melsimės, klausysimės paskaitų, plunksnuosimės diskusijose, žaisime, kovosime su "irklo kotais", pūsime "skersvėjį" ir kreivai šypsosimės...

Iki smagaus susitikimo!

Newman Association of Great Britain š. m. rugp. 3—13 Škotijoje, šv. Andriejaus universitete, organizuoja vienuoliktąją vasaros mokyklą. Nagrinės klausimą — "Žmogiškosios vertybės mokslo amžiuje".

SAS BARUOSE

Šiais metais stud. at-kų vasaros stovykla ir metinis suvažiavimas įvyks **rugsėjo 4—11 dienomis šv. Krištoforo stovyklavietėje, Bath miestelyje, netoli Cleveland, Ohio.** Toje pat vietoje pernai stovyklavo moksleiviai ateitininkai.

Vedamoji stovyklos paskaitų ir pokalbių tema: **"Ideologiniai reikalavimai ir mūsų organizacinio gyvenimo praktika."**

Jau dabar laikas pradėti ruoštis stovyklai: susitvarkyti atostogas, organizuoti finansus ir važiavimo priemones.

Į stovyklą kviečiami ir šiais metais baigusieji aukštesniąsias mokyklas moksleiviai. Tolimesnes informacijas prašome sekti "Draugo" ateitininkų skyriuje ir "Gaudeamus" biuletenyje.

SAS BARUASE

Gegužės 1 d. posėdžiavo SAS CV. Posėdyje dalyvavo ir Federacijos vadas prof. S. Sužiedėlis, gen. sekr. kun. V. Dabušis, SAS informacijos sk. vedėjas. Pr. Zaranka ir SAS užsienio sk. vedėja R. Žukaitė. Posėdyje buvo svarstomi vasaros stovyklos reikalai.

Šios vasaros stovyklos studijinė tema bus nagrinėjama diskusiniu būdu, užtat programoje dalyvaus beveik vien tik patys studentai. Paskaitų bus tik dvi ar trys. Be įvairių minėjimų stovykloje numatoma surengti "korporacijų dieną", kurioje atskirai galėtų susirinkti įvairių korporacijų nariai.

SAS pirmininkas K. Keblinskas, gegužės 7 d. dalyvavęs Urbanos draugovės metinėje šventėje ir ten skaitė paskaitą, vėliau ten pat turėjo pasitarimus su "Giedros" ir "Kęstučio" korporacijų atstovais svarbiausiais veikimo klausimais.

SAS vicepirm. D. Škudzinskaitė -Ivaškienė renka žinias apie visus studentus ateitininkus, šiemet baigiančius mokslus ir gaunančius aukštojo mokslo laipsnius. Žinios ir nuotraukos bus panaudotos birželio mėn. "Ateities" numeryje. Visi nariai prašomi užpildyti tuo reikalu gautas anketas ir gražinti jas nurodytu adresu. Kurie iš baigiančiųjų tokių anketų visai nėra gavę, prašome kreiptis į Pr. Zaranką, 2008 Hubbard Ave., Detroit 3, Mich.

SAS iždininkas R. Leimonas ragina visus pavienius narius ir draugoves dar prieš mokslo metų pabaigą susimokėti nario mokestį už šiuos metus.

Birželio mėn. pasikeis beveik visų SAS CV narių adresai. Nauji adresai bus paskelbti "Draugo" ateitininkų skyriuje.

MOKSLEIVIŲ STOVYKLOS

1. Marianapolyje, Thompson, Conn.

Rytinių valstybių moksl. at-kams stovykla įvyksta liepos 30—rugpj. 14 dd. Marianapolio Akademijos patalpose. Šią stovyklą, kaip ir kitais metais, rengia mielas moksleivių ateitininkų bičiulis kun. V. Martinkus, pas kurį galima gauti platesnių informacijų.

2. Kanadoje

Kanados moksleiviams at-kams stovykla įvyksta liepos 29—rugpj. 7 dd. Į šią stovyklą atvažiuoti kviečiami visi moksleiviai ir iš Jungtinių Valstybių. Platesnių informacijų suteiksime vėliau.

3. Camp Christopher, Akron, Ohio

Chicagos apygardos ir vakarinių valstybių moksleiviams stovykla įvyksta rugpjūčio 21—rugsėjo 2 d.d. CYO stovyklavietėje Camp Christopher, apie 20 mylių į pietus nuo Clevelando. Ši stovyklavietė, daugeliui moksleivių jau gerai pažįstama, šiemet yra gerokai praplėsta ir pagerinta, tad savų palapinių statyti nebereikės.

Stovyklos kaina $25—30 asmeniui dviem savaitėm. Kaina dar negalutinė, tačiau tikrai neprašoks $30.00.

Visi, norį šioje stovykloje dalyvauti registruojasi pas savo kuopų valdybas **nevėliau kaip iki liepos 15 d.** Kuopų valdybos centrui stovyklautojų sąrašus turi pristatyti kaip galima greičiau, bet **nevėliau liepos 20 d.**

Centro valdyba nori, kad šiais metais didesnę dalį stovyklos programos atliktų patys moksleiviai ateitininkai. Tad artimiausiu laiku jūsų kuopai pristatysime konkrečias referatų temas, kurias jūsų kuopos moksleiviai turės stovyklai paruošti. **Primename, kad iš anksto reikia ruoštis stovyklos meninei programai, konkursams ir varžyboms.** Dar šitam susirinkime nutarkime, ką stovykloje parodysime ir kaip kuopą atstovausime.

Stovyklos sportinei programai vadovauti jau sutiko žymusis mūsų krepšininkas ir sporto pedagogas Vytautas Grybauskas. Tad stovykloje lauksime visų jaunųjų krepšininkų.

Tikime, kad stovykloje dalyvaus kiekvienas moksleivis at-kas. Laukiame visų. Jau dabar pradėkime taupyti pinigus ir ruoštis. Sekite "DRAUGO" ateitininkų skyrių ir kitą lietuvišką spaudą tolimesnių informacijų.

MAS Centro Valdyba

MARIANAPOLIS VĖL ATIDARO VARTUS STOVYKLAI

Jau gražu Marianapoly. Sužaliavo lankos, skleidžiasi medžiai ir laukia atvažiuojančių stovyklautojų. Vasara ir atostogos nebe už kalnų, tad laikas jau planuoti stovyklavimą. Chicaga, Detroitas ir Clevelandas jieško pastovios stovyklavietės. Linkime ją surasti linksmai stovyklauti ir mus į svečius pasikviesti.

Rytinių pakraščių moksleivių ateitininkų stovykla vyks ir vėl Marianapoly nuo liepos 30 iki rugpiūčio 14 d.

Kas priimama stovyklon? — Berniukai ir mergaitės ateitininkai, aukštesniųjų mokyklų mokiniai, taip pat ir pradžios mokyklos nuo 5 skyriaus mokiniai. Priimami ir neateitininkai, bet ir jie turės laikytis tų pačių stovyklos nuostatų. Čia gimusieji lietuviai taip pat galės stovyklauti, tačiau stovykloje bus kalbama tik lietuviškai.

Kaip pasiruošti stovyklon? — Šiemet stovykloje bus mažiau prelegentų su paskaitomis, bet daugiau pačių stovyklautojų pasireiškimo. Iš anksto kuopos gaus po keletą temų rašiniams. Jas kuopų valdybos prašomos paskirstyti nariams, kurie paruoš referatėlius ar rašinius. Numatomi šie minėjimai: Partizano vakaras, kun. A. Lipniūno 10 metų mirties, šv. Domininko Savio. Marijos Pečkauskaitės — Šatrijos Raganos 25 m. mirties, Ateitininkų Federacijos 45 m. sukaktis ir kt. Minėjimams reikalinga meninė programa. Kuopos prašomos pasirinkti, kuriam minėjimui galės paruošti meninę dalį, ir pranešti stovyklos organizatoriui iki gegužės pabaigos.

Visos kuopos taip pat prašomos pasiruošti pravesti vakarinių laužų ar pasilinksminimų programas bent vienam vakarui.

Kiek stovyklavimas kainuos? — Stovyklos mokestis dviem savaitėm — $37.00, vienai savaitei — 20.00. Jei iš vienos šeimos stovyklaus keletas narių, bus daroma nuolaida. Kuopos turėtų iš ankto pasirūpinti surasti lėšų ir paremti neturtingus savo narius.

Kaip registruotis? — Kuopų valdybos prašomos iki gegužės mėn. pabaigos prisiųsti stovyklos organizatoriui savo stovyklautojų są-

rašus. Iki birželio 15 prašomos surinkti ir prisiųsti iš stovyklautojų po $5.00 įmokėjimo mokesčio, kuris paskui bus atskaitytas iš stovyklos mokesčio. Atsisakius stovyklauti, šie 5 dol. nebus grąžinami.

Kas naujo bus stovykloje? — Šiemet bus daugiau įvairių pramogų: sporto, kino filmų. Šeimininkaus mūsų pačių pasamdytos šeimininkės, stovyklos vadovavime daugiau pareigų bus suteikta patiems moksleiviams.

Visais stovyklos reikalais kreiptis į kun. V. Martinkų, 350 Smith St., Providence, R. I.

Stovyklos organizatorius

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Bendruomenė reiškia žmonių susibūrimą ne dėl reikalo ar intereso, o dėl bendros tautybės, religijos, profesijos. Yra šeiminė bendruomenė—šeima, religinė bendruomenė — Bažnyčia, profesinė bendruomenė — profesionalų korporacija. Yra siuvėjų, angliakasių bendruomenės ir unijos. Angliakasių bendruomenė reiškia visi angliakasiai, o unija — tik tie, kurie prisirašę prie organizacijos. Jeigu visi angliakasiai priklausytų unijai, tai unija sutaptų su bendruomene. Bet tai retas atsitikimas.

Kai sakome Lietuvių Bendruomenė, — turime galvoje ne kurią lietuvių draugiją, o visus lietuvius be amžiaus, profesijos, religijos skirtumo. Svarbiausias ryšys, kuris visus lietuvius riša, yra lietuvybė. O lietuvybę sudaro lietuvio būdas, galvojimas, papročiai, kalba, valgiai, apsirengimas, lietuviška dvasia ir lietuviškas kraujas. Šitie visi dalykai riša lietuvį su lietuviu.

Tas ryšys silpnės arba visai sunyks, jeigu lietuviai tarpusavy nebendraus. Jeigu lietuvis lietuvio vengs, tas ryšys nutruks, ir dails lietuvių nutautės. Nutraukęs su savo tautiečiais ryšį, žmogus savo tautai pasidaro negyvas. Tautinis bendrumas ir tautinė gyvybė mumyse išliks tik mūsų papročių bendravimu.

Lietuvių bendruomenė yra taip sena, kaip senai atsirado patys lietuviai ir pradėjo tarp savęs bendrauti, kalbėtis, tartis, bendrai veikti. Lietuvių bendruomenė išnyks, kai išnyks paskutiniai lietuviai pasaulyje.

Lietuvių Bendruomenė organizuotai pradėjo reikštis pirmiausia Vokietijoje. Didesnei daliai lietuvių išvykus į kitus kraštus, ten taip pat prasidėjo organizuotas Lietuvių Bendruomenės veikimas. Šiandien Lietuvių Bendruomenė organizuotai veikia Anglijoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse Lietuvių Bendruomenės organizuoto veikimo pirminė data yra 1951 metų lapkričio 18 d. Tą dieną visų JAV lietuvių atstovai, susirinkę New Yorke, "džiaugdamiesi žmonišku ir laisvu gyvenimu šiame krašte ir, kaip lietuviai ir lietuvių kilmės amerikiečiai, norėdami,

a) aktyviai dalyvauti Jungtinių Amerikos Valstybių gyvenime ir įsijungti į jų kovą prieš internacionalinį komunizmą;

b) veikliai prie to gyvenimo prisidėti savo kultūrinėmis ir tautinėmis savybėmis bei lietuviškais papročiais;

c) bičiuliškai palaikyti gimininingumo simpatijas su lietuviais už Jungtinių Amerikos Valstybių ribų ir

d) pareigingai remti Lietuvos laisvinimo kovą ir lietuvių tautos gelbėjimo pastangas, — nuoširdžiai išreiškia savo tautinį solidarumą Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenėje." (JAV LB AKTAS).

Ketverius metus vyko parengiamieji darbai, kol sutvarkė įstatus ir davė rėmus visam organizuotam veikimui. Pagaliau š. m. gegužės 1 d. visi JAV lietuviai laisvu ir demokratiniu būdu išrinko pirmąją JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą, susidedančią iš 27 asmenų.

Balsų dauguma į Tarybą išrinkti: prof. kun. St. Yla, prel. J. Balkūnas, prel. Ign. Albavičius, St. Barzdukas, inž. A. Rudis, prel. Pr. Juras, Alf. Mikulskis, prof. S. Kolupaila, gen. K. Musteikis, kun. dr. A. Juška, dr. J. Bajerčius, prof. V. Maciūnas, dr. J. Girnius, J. Kapočius, gen. M. Reklaitis, kan. V. Zakarauskas, R. Skipitis, kun. B. Sugintas, A. Bendorius, prof. J. Puzinas, pulk. J. Šlepetys, muz. J. Žilevičius, M. Gimbutienė, P. Gaučys, Alg. Nasvytis, Jok. Stukas, J. Boley-Bolevičius.

Naujai išrinktosios JAV LB Tarybos pirminiai ir tiesioginiai tikslai bei uždaviniai bus apjungti ir vienyti visas pozityvias lietuvių jėgas dideliems lietuviškumo išlaikymo uždaviniams atlikti. Kitais žodžiais, Lietuvių Bendruomenėje bus tęsiamas ir tobulinamas tas darbas, kurį senieji lietuviai visą laiką dirbo su didžiausia meile, pasišventimu ir pasiaukojimu. Lietuvių Bendruomenė renkasi tik kitas formas tiems tikslams pasiekti ir uždaviniams įvykdyti. LB Tarybai teks padėti daug pastangų suvienyti visas lietuviškąsias jėgas plačiausiam tautiniam veikimui išlaikyti priaugančiose kartose. Kas bendradarbiauja LB organizacijoje, tas tuo pačiu jau rūpinasi ir remia visus svarbiausius lietuviškuosius darbus.

Lietuvių Bendruomenė yra visų lietuvių organizacija: tai vienybės simbolis. Visi lietuviai joje telpa, visi broliškai atlieka darbą, kuris jiems patikėtas.

Daug svarbių ir reikšmingų veiklos sričių apims LB, bet pirmenybę teks atiduoti kultūriniam veikimui, nes tik nuo to priklausys tolimesnė mūsų tautinė gyvybė.

Pirmajai JAV LB Tarybai lietuvių katalikiškasis jaunimas linki sekmės ir ištvermės jos didžiuose darbuose. Taip pat jis turi vilties, kad lietuviškojo jaunimo reikalai bus nepaskutinieji jų ilgoje rūpesčių grandinėje. **Kun. Vikt. Dabušis**

JAUNIMAS TARPTAUTINĖJ VEIKLOJ

Mokslo veikalų ir knygų apžvalgos. Pax Romana centrinės vadovybės rūpesčiu leidžiamos katalikiškų knygų ir mokslo veikalų bibliografinės žinios — "Scrinium", kurios patiekia įvairiomis kalbomis išėjusių knygų vertinimus, sugrupuoja literatūrą, skiriamą atskirų profesijų reikalams. "Scrinium" leidžia Herderio leidykla Vokietijoje, Freiburg i. Br.

Komunistinių universitetų intelektualai. Studentai tremtiniai Salzburge, Austrijoje svarstė įvairių tautybių akademinį jaunimą liečiančius klausimus: studijas naujose sąlygose, tarptautinį studentų bendradarbiavimą, tautinės kultūros ugdymą, įsijungimą į gyvenamojo krašto kultūrinę pažangą ir k. Ilgos ir nuoširdžios diskusijos paskatino 1956 m. suvažiavime gvildenti temą: "Komunistiniai universitetai ir jų išleidžiamieji intelektualai".

Katalikų intelektualų savaitė Prancūzijoje, Paryžiuje, šiais metais svarstė pagrindinę temą "Žmogaus prasmė". Iš svečių pažymėtini — M. Giorgio La Pira (Italija), kun. Urs von Balthazar (Šveicarija), o iš prancūzų — Francois Mauriac, Olivier Locombe, Gabriel Marcel ir k.

II katal. inžinierių tarpt. kongreso darbai, paskaitos, referatai etc., skaityti 1954 m. Olandijoje, išleisti atskira knyga prancūziškai. Tema — "Katalikas inžinierius ir žmonių bendradarbiavimas įmonėse". Knygą galima užsisakyti: Paris: U. S. I. C., 18, rue de Varenne.

PLAČIAME PASAULYJE

LOS ANGELES

Kovo 20 d. keturi Los Angeles studentai ateitininkai: Rimtautas Dabšys, Dalia Karaliūtė, Ada Korsakaitė ir Julius Raulinaitis — iš prof. M. Biržiškos rankų gavo lituanistinių dalykų Lietuvos gimnazijos baigimo atestatus. Ištisus dvejus metus jie klausydavo sekmadieniais paskaitų, kurias skaitydavo lektoriai Kazys Barauskas ir Feliksas Kudirka. Jiems ir kursų steigėjui Vladui Pažiūrai priklauso didelė pagarba ir padėka.

P. G.

● *Juozas Dėdinas, redagavęs kurį laiką "Gaudeamus", dabartinis Baltimorės stud. at-kų draugovės pirm., sėkmingai baigė Marylando u-te ekonomijos mokslus ir gegužės pabaigoje stojo į JAV aviaciją atlikti karo prievolės.*

● *Onutė Eringytė, nuoširdžiai dirbanti su Baltimorės moksleiviais ateitininkais, šį pavasarį baigia Notre Dame kolegiją Baltimorėje.*

● *Vanda Panavaitė, šiuo metu gyvenanti Hamiltone, Kanadoje, yra populiarios partizanų dainos "Aš verkiau parimus" autorė. Daina buvo atspausdinta šių metų "Ateities" vasario mėn. numery.*

● *Viktorija Skrupskelytė, šį pavasarį baigianti prancūzų kalbą Šv. Juozapo kolegijoje, Hartforde, gavo keletą stipendijų pasiūlymų garsiuose Amerikos universitetuose.*

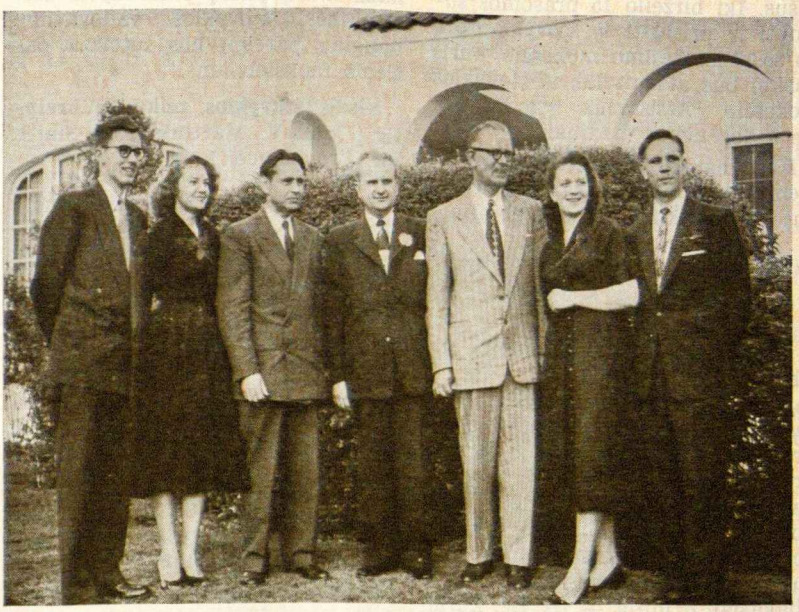

Los Angeles abiturientai iš kairės: J. Raulinaitis ir A. Korsakaitė, lektorius K. Barauskas, kursų vedėjas Vl. Pažiūra, lektorius F. Kudirka; abiturientai: D. Karaliūtė ir R. Dabšys.

BRAZILIJOS ATEITININKAI IŠKYLAUJA

Sao Paulo moksleiviai ateitininkai turi naują kuopos valdybą. Pirmininku išrinktas Vygaudas Navickas, vicepirm. M. Kazlauskas, sekr. — Juozas Tijūnėlis, ižd. —Irena Šimonytė, valdybos nariu — Algis Žibas.

Moksl. at-kai turi spaudos stalą, kur platina knygas ir laikraščius. Gavėnios metu parduota lietuviškų knygų už 3.200 cruzeirų.

Per Velykas pakartojome vaidinimą "Aš — knygnešys" lituanistinės mokyklos mokiniams, o balandžio 24 d. Vila Anastazijos kolonijai.

Jau ruošiamės ir "žiemos" atostogoms. Liepos mėn. turėsime kuopos šventę, kurios metu nauji nariai duos pasižadėjimą.

Iškyla prie jūros. Šaltoką ir dar tamsų balandžio 21 d. rytą rinkomės prie V. Zelinos bažnyčios. Kelionės vadovas Juozas Vaišnoras vėluojasi, o ekskursantų būrys — apie 40 — nerimauja. Pagaliau vadovas atsirado, ir visi iškeliavome į S. Caetano stotį. Stoty pagrindinis tikrinimas, nes važiuojančių atsirado daugiau, negu buvo užsiregistravusių.

Traukiny skambėjo lietuviška daina, o brazilai kraipė galvas, stebėdamiesi nesuprantama kalba. Keletą kartų teko mainyti traukinius, kol pagaliau dar kartą reikėjo persėsti į autobusą. Autobuse atsiradusią dainą staiga nutraukė triukšmas. Girdime, — ginčijasi mūsų vadovas "Zezinho" (Juozukas) su autobuso konduktoriumi, negalėdami tiksliai suskaičiuoti ekskursantų. Ir dideliam mūsų džiaugsmui nugalėtoju išėjo Juozukas, tik dviem apsirikęs. Brazilas suklydo aštuoniais.

Nuvykome į vietą. Išsinuomavę tris būdas, pasikeitėme uniformas ir linksmai pasinėrėme jūros bangose. Bet neilgai tesidžiaugėme: užėjęs lietus, visus suvarė į kažkokio žydo pašiūrę, kurioje suvalgėme pietus. Apetitas kuo puikiausias.

Dėdės Juozo paraginti bandėme skaityti vaidinimą, kurį mūsų kuopa vaidins Motinos Dienos proga, bet kur gi gali rimtai susikaupti, kai šalia viliojančiai šniokščia jūra. Tad ir vėl šokome į bangas.

Grįžome be didesnių nuotykių. Dar traukiny visi bendrai sukalbėjome vakaro maldas, paskui atsisveikinome ir ilgai galvojome apie maloniai praleistą dieną.

J. Tijūnėlis.

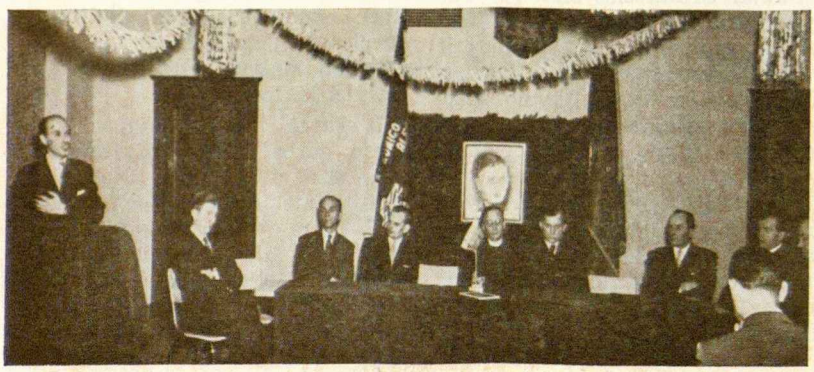

← At-kų Meno Draugijos "šatrijos" poeto V. Mačernio surengtas minėjimas, garbės prezidiumas, paskaitą skaito P. Jurkus (kairėj).

Mount St. Joseph kolegijoje studijuojančios lietuvaitės.

MOUNT ST. JOSEPH

Balandžio 23 Mount St. Joseph kolegijoje įvyko Ohio-Kentucky rajono CSMC suvažiavimas, kuriame dalyvavo ir visos kolegijoje studijuojančios lietuvaitės. Suvažiavimo tema buvo "Užsieniečių studentų paruošimas katalikiškam apaštalavimui jų kraštuose". Po paskaitų ir diskusijų lietuvaitės išpildė meninę programą, pašokdamos tautinius šokius.

Balandžio 29 vėl teko lietuvių tautinius šokius pademonstruoti kolegijos Motinų Klubo susirinkime. Ta proga Galina Macelytė papasakojo apie įvairius lietuviškus papročius.

(da)

CLEVELANDAS

Clevelande įsigalėjo gražus paprotys šv. Kazimiero, Lietuvos jaunimo globėjo, šventę švęsti visoms jaunimo organizacijoms drauge. Taigi ir šiais metais, kovo 6 gražus būrys skautų, vyčių ir ateitininkų susirinko į Švč. Mergelės Marijos Neperstojančios Pagalbos parapijos bažnyčią pagerbti savo globėją šv. Kazimierą. Pamaldas laikė ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. J. Angelaitis. Po pamaldų, prie bendrų pusryčių stalo įvyko kuklus šventojo pagerbimas. P. Stravinskas gyvai ir išsamiai nupasakojo šv. Kazimiero gyvenimą ir būdo bruožus. Po trumpą žodelį tarė taip pat skautų ir vyčių atstovai. Meninėj daly deklamacijas atliko N. Ambrazaitė ir A. Barzdukaitė.

Sekantį sekmadienį tos pačios parapijos salėj studentai at-kai suruošė Pax Romana dieną. Nežiūrint gausaus sniego ir tolimo kelio gražus būrys studentų at-kų dalyvavo pamaldose, kurių metu priėmė komuniją. St. Golšanskis savo paskaitoj išsamiai nušvietė Pax Romana kilmę, tikslus ir reikšmę.

K.

BALTIMORĖ

Studentų draugovė sėkmingai vykdo savo antrojo semestro planą. Skaityti jau net trys referatai. "Tautiškumo principai at-kų ideologijoje" — skaitė Jz. Dėdinas, "At-kų principai ir pareigos" — V. Bogutaitė ir "Principų ir momento reikalų sutartinė gyvenimo tikrovėje" — referavo A. Meidūnas. Visi referatai susilaukė gyvų diskusijų. Beveik visi stud. at-kai aktyviai talkininkauja Balfo rinkliavai, o taip pat ir bendruomenės rinkimuose.

Balandžio 24 Lietuvių salėje moksleivių kuopa turėjo povelykinį pasilinksminimą. Meninę programą sklandžiai pravedė kuopos pirm. St. Eringis. Šilgalis ir Balčiūnas padainavo kelias partizanų dainas, akordeonu pritariant E. Šilgaliui, V. Noreikaitė paskaitė įdomų padavimą, E. Šilgalis akordeonu pagrojo kelis valsus. B. Bogutaitė ir V. Drazdys paskaitė pačių moksleivių redaguotą "Skersvėjį". Sudainavus keletą dainų, visi linksmai pasišoko.

Gen. B.

DETROITAS

Balandžio 23 Detroito studentai ateitininkai ir vyresnieji moksleiviai turėjo bendrą susirinkimą p. p. Polikaičių bute, kuriame svečias iš Urbanos doktorantas V. Vygantas skaitė įdomią paskaitą apie inteligentiškumą. Svečio paskaita ne tik sudomino atsilankiusį jaunimą, bet ir įtraukė į gilias diskusijas.

Po rimtosios dalies šeimininkai, laikydamiesi lietuviško vaišingumo, apkrovė pilną stalą visokiom gėrybėm. Užkandžiavome su daina. Vėliau nerimstantis jaunimas pradėjo šokti, žaisti, ir taip nenoromis atėjo laikas skirstytis namo iš subatvakario. Žadėjome kitą kartą ir nekviesti atsilankyti.

P.

Sweikatos Patarimai Izsguldyti Per Dr. U. Szalapinį;

Kaip persergeti sawe pawasariui užėjus, kaip iszsigydyti nuo ligų gegužinių ir kada kokius receptus wartoti.

Klausimas

Pradėjau naktimis sapnuoti,
Kad negaliu nustot dainuoti;
Sonetus traukiu visą naktį
Apie studentą storakaktį,
Apie studentę kietasprandę,
Kaip ji kantrybę mano bandė,
Skridau į Putnamo kurortą
Ten gėriau pieno visą kvortą
Bet vos sugrįžus — aiškiai matos,
Visai nebeturiu sveikatos...
Sakykit, ką turiu vartoti,
Kad vėl galėčiau pamiegoti?

Detroitietis

Atsakymas

Čia reiškiniai visai normalūs,
Kad keliat vakarais skandalus;
Pavasarį taip atsitinka —
Kad, vot, — atsisuka mašinka;
Ištraukiat širdį iš liemenės
Ir rodot — reiškia nepaseneš!
Iš to gi diagnozas gaunas, —
Kad būsite per amžius jaunas
O jei jau kinkų nebvaldysit,
Miegosit puikiai — pamatysit.

Klausimas

Egzaminai visai prie šono
Ir viskas smarkiai nemalonu;
Jausmai dar, regis, nesugedę, —
Bet tematau už lango medį...
Ir nors ant stalo knygų krūvos
Bet aš — kur buvus, kur nebuvus,
Matau už lango medžio šaką
Ir kaip DU žvirbliai "labas" sako...
Sakykite, ar nėra vaistų,
Kad man širdelė nebekaistų?

Viena iš Mt. St. Joseph

Atsakymas

Liga, atrodo, chroniška,
Kančia tiesiog nežmoniška, —
Kai matėte medžius plikus,
Pamiršote narkotikus...
Užtat ilgiau nereikia laukti —
Langų užuolaidas užtraukti,
Dėt fotografiją į stalčių
Ir vėl pradėti laukti šalčių
O kai ateis Kalėdų šventės,
Nustos ir jūs širdis kūrentis.

Klausimas

Esu studentas gana rimtas,
Truputį meilės pakankintas,
Nors studijos jau kinkas krato,
Ir dar vis galo nesimato, —
Bet noriu mokslus dar pratęsti,
Nes baigus gali tekti vesti.
Tad, psichologiškai paėmus,
Štai patekau į tokius rėmus:
Malonu man, ar nemalonu,
Bet būtinai reik rasti žmoną.
Nes be žmonos — tegu gi galas, —
Būt psichologinis skandalas;
Todėl sakykite, ar tinka
Prie mano kostiumo blondinka?

Čikagiškis

Atsakymas

Yra gyvenime toks laikas,
Kad būtinai reik balalaikos, —
Gi paūgėjus pasimato,
Kad reikia foto aparato.
Bet kas žaislus viešai nupeikia,
Ir sako, kad merginos reikia, —
Tai tam jau vesti patsai laikas,
Ir nebereiks nei balalaikos.

Klausimas

Turiu gana nemažą bėdą:
Turiu merginą kaip pelėdą!
Jinai bekrašto išmintinga
Ir erudicijos nestinga.
Ji skaito, rašo ketureilį, —
Tik nekalbėk jai apie meilę!
O jei mergelei meilės stinga,
Tai kam ji tokia reikalinga?

Brocktonietis.

Atsakymas

Pelėdos mato tiktai naktį,
Nes dieną tenka joms apakti;
Jos sėdi visada ant knygų,
Tad išsimokslinti bepigu.
Bet paslaptis štai čia, kolega:
Kad pelės nuo pelėdų bėga,
Ir jei pelių pats nelaikai,
Tai judu liksit nedraugai.

KREIVOS ŠYPSENOS

Į autobusą įlipo škotas su labai sunkiu ryšuliu ir pareikalavo bilieto.

— Už šitą ryšulį jūs taip pat turite pirkti atskirą bilietą, — pastebėjo konduktorius.

— Jonai, lipk lauk, mes vistiek turime mokėti už du, — kreipėsi škotas į tylintį ryšulį.

Škotc mažasis sūnelis labai norėtų pavažiuoti karosėle.

— Kodėl? — Klausia tėvas.

— Aš noriu irgi pasisukti!

— Tu esi veltui sukamas, sūnau: juk žemė pati sukasi!

---

10 musių aš šiandien pagavau; 8 vyriškosios giminės, 2 moteriškosios!

— Iš kur tu tai žinai?

— 8 musės tupėjo ant alaus butelio, o 2 — ant veidrodžio.

Tėvas:

— Negalima traukti katiną už uodegos, sūnau.

Sūnus:

— Aš tik laikau — katinas traukia.

Klebonas daug kartų barė Jurgį už girtokliavimą. Kartą jį vėl sutiko siūbuojantį.

— Jurgi, kada tu sustosi gėręs? Žinai, kad degtinė didžiausias priešas.

— Taip taip, klebone, bet jūs liepėt mylėti priešus, — atsikirto Jurgis.

— Taip, liepiau, bet niekada nesakiau, kad priešą reikia praryti, — atsakė klebonas.

Juozukas parėjo namo su skylėtais drabužiais. Mama taip ir nutvėrė ir liepė pasiaiškinti, kur jis buvo ir kaip susiplėšė.

— Ak, mama, — atsakė Juozukas, — mes žaidėm krautuvę. Kiekvienas vaikas turėjo kuo nors būti. Vienas buvo pyragu, kitas žuvim, trečias kumpiu, o aš turėjau būti olandišku sūriu.

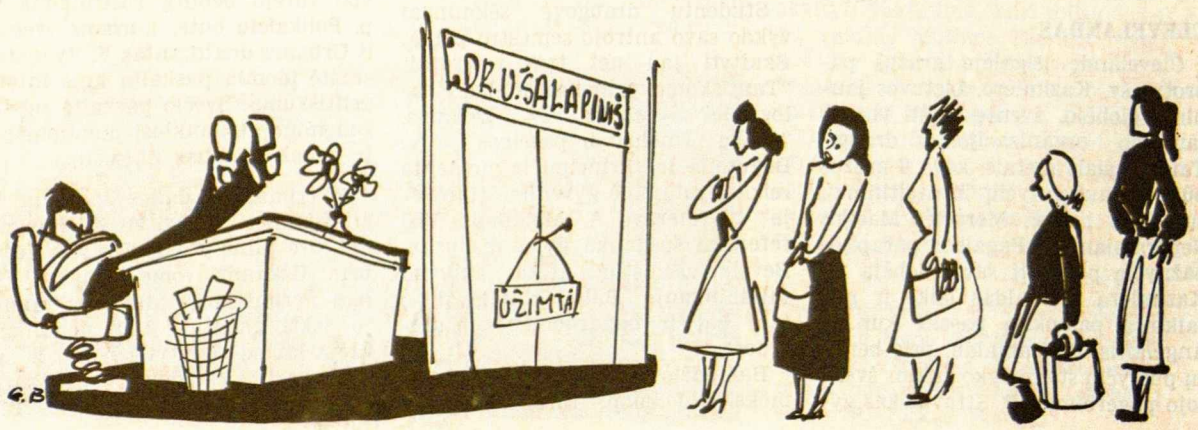

ATEITIES ATSTOVAI IR PLATINTOJAI

ANGLIJOJE:
Kun. J. Kuzmickis,
21 Ann Place, Little Horton,
Bradford, York.
D. Daunoraitė,
49 Thornton Ave.,
London W. 4.

ARGENTINOJE:
Kun. Pr. Garšva,
Mendozza 2280, Avellaneda,
Buenos Aires.

BRAZILIJOJE:
Kun. P. Ragažinskas,
Caixa Postal 4118,
Sao Paulo.

KOLUMBIJOJE:
Kun. N. Saldukas,
Ibague,
Apartado national 20.

VENECUELOJE:
Kun. J. Perkumas,
Colegio Salesiano,
Apartado 369, Caracas.

AUSTRALIJOJE:
A. Bučinskas,
82 Flinders St., Darlinghurst.
Sydnev, N. S. W.
Vyt. Čižauskas,
36 Grosvenor St., Moonee Ponds,
Melbourne.
Kun. P. Jatulis,
Archbishop's House, West Terrace,
Adelaide, S. A.
A. Kubilius,
16 Mildera Ave.,
Mirreen, S. A.
Br. Zumeris,
37 Roxburgh St., Ascote Vale, Vic.
Melbourne.

KANADOJE:
Vyt. Aušrotas,
180 Glenholme Ave.,
Toronto, Ont.
R. Vaštokas,
179 Crawford St.,
Toronto, Ont.
J. Pleinys,
113 Cannon St.,
Hamilton, Ont.
'Spaudos Kioskas'
1465, rue De Seve,
Montreal 20, Que.
J. Urbonas,
575 Giles Blvd. W.
Windsor, Ont.

VOKIETIJOJE:
Kun. Alf. Bernatonis, OFM,
(16) Dieburg/Hessen,
Minnefeldstr. 33.
V. Damijonaitis,
(16) Huettenfeld, b. Lempertheim,
Litauisches Gymnasium
Schloss Rennhof.
Kun. P. Girčius,
(23) Oldenburg, i. O.
Lager Wehnen.

ITALIJOJE:
Vyt. Memėnas,
Via Casalmonferrato 20.
Roma.

J. A. VALSTYBĖSE:
K. Bradūnas,
1127 Bayard St.,
Baltimore 23, Md.
Gr. Babrauskienė,
1436 So. 50th St.,
Cicero 50, Ill.
J. Degutis,
1740 — 23rd St.,
Detroit 16, Mich.
J. Karvelis, Co.
3322 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.
V. Matikiūnas,
2247 W. 23rd Pl.
Chicago 8, Ill.

'LAIMA'
335 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.
V. Rocevičius,
1892 Lampson Rd.,
Cleveland 6, Ohio.
Vl. Šoliūnas,
6536 St. Bell Ave..
Chicago 36, Ill.
Vikt. Vaitkus,
85 Arnold St.,
Waterbury 8, Conn.

Užsakymus siųsti ir atsiskaityti šiuo adresu:

A T E I T I S
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

ADMINISTRACIJA PRANEŠA

GARBĖS PRENUMERATORIAI 1955 METAMS

Č. Grincevičius, Cicero, Ill.
Kun. P. Totoraitis, Newark, N. J.
Kun. K. Širvaitis, Akron, Ohio.
Kun. V. Atkočius, MIC, Chicagt, Ill.
Kun. dr. A. Juška, Chicago, Ill.
Kan. J. Paškauskas, Chicago, Ill.
A. Balčytis, Chicago, Ill.
Kan. M. Vaitkus, Peace Dale, R. I.
Pr. Polikaitis, Detroit, Mich.
Prel. L. Mendelis, Baltimore, Md.
Kun. T. Narbutas, Brooklyn, N. Y.
Kun. V. Martinkus, Providence, R.I.
Kun. J. Valantiejus, Waterbury, Conn.
Kun. M. Kemėžis, Elizabeth, N. J.
Kun. Jon. Urbonas, Gary, Ind.
Kun. dr. M. Ražaitis, Newton, Pa.
R. Paliauskas, Kenosha, Wisc
Alf. Mardosas, New York City, N.Y.

Kitos aukos Ateičiai

Ateities vakaras Brooklyne, kur motinės ateitininku šventės proga Brooklyno vaidintoju trupė suvaidino S. Čiurlionienės "Pinigėlius", davė pelno $203.94.

Kun. Alf. Lipniūno kuopa Chicagoje Ateičiai paremti atsiuntė $50.00.

SAS Chicagos Draugovė iš Naujų Metų sutikimo gauto pelno Ateičiai paskyrė $200.00.

Šiais metais prenumerata atsilygino jau 707 skaitytojai. Gera pažanga.

Senų skolų pavyko išrinkti $390.40.

Ar jau įsigijai prof. St. Šalkauskio ATEITININKŲ IDEOLOGIJĄ, kurią penktojo Ateitininkų kongreso proga išleido prel. P. Juras. Ją galima gauti Immaculata Press, R. F. D. 2, Putnam, Conn., Ateities administracijoj, 916 Willoughby Ave., Brotklyn 21, N. Y., SAS Centro Valdyboj, 31 Farrington St., Brockton, Mass. ir pas Vl. Šoliūną, Chicago, Ill.

Administracija labai nuoširdžiai dėkinga visiems Garbės Prenumeratoriams už paramą žurnalui, o taip pat Chicagos moksleiviams ir studentams bei brooklyniškiams, parėmusiems Ateitį savo aukomis.

Didžiausią auką padarė Waterburio ateitininkų vadovaujamas Scenos Mėgėjų Teatras pastatę P. Vaičiūno 4 v. dramą "Varpų Giesmė", su kuria yra pasirvžę aplankyti visas apylinkės kolonijas ir gautą iš vakaro pelną skiria Ateičiai.

Tokia pirma išvyka waterburiečių įvyko 22 d. Bostonan. Didelis jiems ačiū.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Aloyzas Baltnas — SODAS UŽ HORIZONTO. Romanas. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys 1955 m. Spaudė Draugo spaustuvė Chicago, Ill. Aplankas dail. Algirdo Kuraus-ko. 254 psl. Kaina nepažymėta.

Mykolas Vaitkus — AUKSO RUDUO. 1950—1952 m. eilėraščiai. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys 1955 m. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagt, Ill. 119 psl. Kaina nepažymėta.

Juozas Vaičeliūnas — TĖVYNĖS SARGYBOJE. Lietuvos karininkolakūno atsiminimai 1932—1941 m. Išleido autorius. Sudbury, Ontario, 1955 m. Spaudos Bendrovės "Žiburiai". Viršelis dail. T. Valiaus. 230 psl. Kaina nepažymėta.

ASSEMBLY OF CAPTIVE EUROPEAN NATIONS. First Session September 20, 1954 — Februarv 11, 1955. Organization. Resolutions, Reports, Debate. Held at Carnegie Endtwment International Center United Nations Plaza New York City. Albania, Bulgaria, Czechoslovakia, Estonia, Hungarv Latvia, Lithuania, Poland, Romania.

ALp(LKA)1786
1955, Nr.5

Dail. A. Valeška — Aušros Vartai Vilniuje.

90. 725. 140